

รอยต่อชนชั้นทางสังคมของคนไร้บ้าน
HOMELESSNESS AND THEIR SOCIAL CLASS BOUNDARIES

กานต์ เอี่ยมกุล
KARN EIAMKUL

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์

คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะและการออกแบบ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ.2567

KMITL-2024-AR-M-005-007

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

HOMELESSNESS AND THEIR SOCIAL CLASS BOUNDARIES

KARN EIAMKUL

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIRMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF FINE ARTS PROGRAM IN VISUAL ARTS
SCHOOL OF ARCHITECTURE, ART, AND DESIGN
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECNOLOGY LADKRABANG

2024

KMITL-2024-AR-M-005-007

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2024

SCHOOL OF ARCHITECTURE, ART, AND DESIGN

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECNOLOGY LADKRABA

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์ รอยต่อชนชั้นทางสังคมของคนไร้บ้าน

นักศึกษา กานต์ เอี่ยมกุล

รหัสประจำตัว 64602008

ปริญญา ศิลปกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา ทัศนศิลป์

พ.ศ. 2567

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ศ.อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์

บทคัดย่อ

ปัจจัย4เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการใช้ชีวิตในทุกปัจจัย4นั้นมีความสำคัญที่แตกต่างกันออกไปไม่ว่าจะเป็นเครื่องนุ่งห่ม อาหาร ยา และที่อยู่อาศัย ใน4สิ่งนี้ทุกคนล้วนไม่สามารถขาดมันได้ในการใช้ชีวิต แต่สิ่งที่ข้าพเจ้าได้สังเกตเห็นนั้นก็คือมีคนอยู่กลุ่มหนึ่งที่ล้วนแต่ขาด4สิ่งนี้ โดยเฉพาะที่อยู่อาศัย คนกลุ่มนี้ถูกเรียกกันว่า “คนไร้บ้าน (Homeless)” คนเหล่านี้จะเป็นกลุ่มคนที่ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง ไม่มีเครื่องนุ่งห่ม ขาดสารอาหารที่ครบ5หมู่ คนเหล่านี้มักจะมีปัญหาในด้านต่าง ๆ ที่ทำให้คนเหล่านี้เป็นนี้ ไม่ว่าจะเป็นเพราะ พิกัด ไม่มีงานทำ หรืออาจถูกทอดทิ้งจากครอบครัว และ อีกหลากหลายสาเหตุ ซึ่งคนกลุ่มนี้มักถูกมองข้ามจากสายตาผู้คน และ หน่วยงานของรัฐ ทั้งที่ในใจกลางกรุงเทพมหานครนั้นมีค่าคมประจำกรุงเทพฯอยู่นั้นคือ “กรุงเทพฯ ชีวิตดีๆ...ที่ลงตัว” แต่กลับมีผู้คนที่คลาดแคลนหลักปัจจัย4อยู่ทั่วมือง ข้าพเจ้าจึงตั้งคำถามว่า “ชีวิตดีๆที่ลงตัว” นั้นลงตัวสำหรับทุกคนไหม ข้าพเจ้าจึงอยากนำเสนอเรื่องราวที่สามารถพบเห็นได้ในทุกวัน และ ทุกสถานที่ ที่อยู่รอบตัวเรา ให้ออกมาเป็นผลงานศิลปะสื่อผสมที่จะสะท้อนให้เห็นมุมมองของคนไร้บ้าน และ เพื่อต้องการที่จะสื่อให้ผู้คนเข้าใจและตระหนักถึงกลุ่มคนเหล่านั้นนั้นเป็นมนุษย์เช่นเดียวกันทั้งหมด โดยข้าพเจ้าจะสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้สื่อยึดมาเป็นวัสดุหลักในการสร้างสรรค์ เพราะสื่อยึดเป็นวัสดุที่อยู่ในหมวดของหลักปัจจัย4 ก็คือเครื่องนุ่งห่ม โดยที่จะนำสื่อยึดมาประกอบสร้างปะติดหรือแม้แต่สร้างน้ำหนักสีในรูปแบบต่างๆที่อยู่ในหลักปัจจัย4 เพื่อที่จะสะท้อนให้เห็นถึงมุมมองของคนไร้บ้านให้ได้อย่างชัดเจนที่สุด

Thesis	Homelessness and their social class boundaries
Student	Karn Eiamkul
Student ID	64602008
Degree Master of Program	Fine Art Visual Art
Year	2024
Thesis Advisor Assistant Professor	Professor Ariya Kitticharoenwivat

ABSTRACT

The 4 factors are the most important in life, all 4 factors are of different importance, whether it is clothing, food, medicine and housing. Of these four things, everyone cannot live without them. But what I foresaw was that there was a group of people who lacked these four things. especially residential This group of people is known as the "Homeless". These individuals will be a bunch of homeless folks. unclothed nutritional deficiencies in the five classes These folks frequently struggle in many other areas, which contributes to their situation. Whether it's due to a disability, lack of employment, possible family abandonment, or a variety of other factors. People and government organizations frequently ignore this population. Despite the fact that they were all below average

As a result, I'd want to share a tale that we can all see every day and everywhere we go. come out as a mixed-media piece of art that represents the viewpoint of the homeless and aims to convey to viewers that all of these groups are also made up of humans.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ “รอยต่อชนชั้นทางสังคมของคนไร้บ้าน” ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยได้รับการแนะนำจากคณาจารย์ของหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิตทุกท่าน

กราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่คอยชี้แนะแนวทางในการศึกษา ความรู้ และถ่ายทอดประสบการณ์ด้านศิลปะให้แก่ผู้สร้างสรรค์เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณครอบครัว ที่เป็นผู้สนับสนุนอย่างเป็นทางการในเรื่องการศึกษา และทุนสำหรับการสร้างสรรค์ผลงาน และเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้

ขอขอบคุณเพื่อนที่สนิทและใกล้ชิด ที่แนะนำ ให้คำปรึกษา และพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำวิทยานิพนธ์

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถเป็นแนวทางในการศึกษาแก่บุคคลทั่วไป นักศึกษา และผู้ที่มีความสนใจในผลงานศิลปะ ผู้สร้างสรรค์ยินดีแบ่งปันและถ่ายทอดประสบการณ์เพื่อประโยชน์ต่อสังคมต่อไป

กานต์ เอี่ยมกุล

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	I
ABSTRACT.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญ(ต่อ).....	V
สารบัญรูป.....	VI
สารบัญรูป(ต่อ).....	VII
สารบัญรูป(ต่อ).....	VII
สารบัญรูป(ต่อ).....	VIII
สารบัญรูป(ต่อ).....	IX
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.2 ขอบเขตของการสร้างสรรค์.....	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	2
1.4 แนวคิดในการสร้างสรรค์.....	2
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	3
2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มคนไร้บ้าน.....	3
2.1.1 แต่คนไร้บ้านเป็นใคร และมีหน้าตาแบบไหนกัน?.....	4
2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย4.....	5
2.2.1 อาหาร.....	5
2.2.2 ที่อยู่อาศัย.....	6
2.2.3 เครื่องนุ่งห่ม.....	7
2.2.4 ยารักษาโลก.....	8
2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพความเป็นอยู่.....	9
2.4 สัญลักษณ์ที่ใช้ในผลงาน.....	10
2.5 อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปะ.....	18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2.5.1 บุญเลิศ วิเศษปรีชา.....	19
2.5.2 ไพโรจน์ พิเชฐเมธากุล.....	22
2.5.3 Jana Sophia Nolle.....	26
บทที่ 3 วิธีการสร้างสรรค์.....	30
3.1 กำหนดแนวคิดสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ทางการจัดวางองค์ประกอบ.....	30
3.2 กำหนดเทคนิคของผลงานวิทยานิพนธ์ทางศิลปะสื่อผสม.....	31
3.3 กำหนดเนื้อหาของผลงานวิทยานิพนธ์ทางศิลปะสื่อผสม.....	31
3.3.1 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์.....	32
3.4 วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์.....	36
3.5 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน.....	42
3.5.1 ขั้นตอนการสร้างภาพร่าง.....	42
3.6 กำหนดรูปแบบ.....	45
3.7 กำหนดเทคนิคของผลงานวิทยานิพนธ์ทางประติมากรรม.....	45
3.8 กำหนดเนื้อหาของผลงานวิทยานิพนธ์ทางประติมากรรม.....	45
3.9 ขั้นตอนการสร้างสรรค์.....	46
3.10 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
3.11 การสร้างภาพร่างผลงาน.....	48
3.12 การสร้างสรรค์ผลงานจริง.....	48
บทที่ 4 วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์.....	49
4.1 วิเคราะห์ผลงานโดยรวม.....	49
4.2 วิเคราะห์ค่าความงามด้านรูปลักษณ์และเนื้อหา.....	50
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	65
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	65
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	65
ภาพผลงานสร้างสรรค์.....	66
บรรณานุกรม.....	72
ประวัติผู้เขียน.....	73

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 ภาพอาหาร.....	5
2.2 ภาพที่อยู่อาศัย.....	6
2.3 ภาพที่อยู่อาศัย.....	6
2.4 ภาพเครื่องนุ่งห่ม.....	7
2.5 ภาพเครื่องนุ่งห่ม.....	7
2.6 ภาพยารักษา.....	8
2.7 ภาพหลักปัจจัย4.....	8
2.8 ภาพคนไร้บ้านจากพื้นที่จริง.....	11
2.9 ภาพคนไร้บ้านจากพื้นที่จริง.....	11
2.10 ภาพคนไร้บ้านจากพื้นที่จริง.....	12
2.11 ภาพคนไร้บ้านจากพื้นที่จริง.....	12
2.12 ภาพคนไร้บ้านจากพื้นที่จริง.....	13
2.13 ภาพคนไร้บ้านจากพื้นที่จริง.....	13
2.14 ภาพคนไร้บ้านจากพื้นที่จริง.....	14
2.15 ภาพคนไร้บ้านจากพื้นที่จริง.....	14
2.16 ภาพคนไร้บ้านจากพื้นที่จริง.....	15
2.17 ภาพคนไร้บ้าน.....	15
2.18 ภาพคนไร้บ้าน.....	16
2.19 ภาพคนไร้บ้าน.....	16
2.20 ภาพคนไร้บ้าน.....	17
2.21 ภาพคนไร้บ้าน.....	17
2.22 ภาพคนไร้บ้าน.....	18
2.23 บัญเลิศ วิเศษปรีชา.....	19
2.24 ภาพหนังสือ”โลกของคนไร้บ้าน”.....	21
2.25 ภาพหนังสือ “สายสตรีท”.....	21
2.26 ไพโรจน์ พิเชฐเมธากุล.....	22
2.27 ไพโรจน์ พิเชฐเมธากุล.....	23

สารบัญรูป(ต่อ)

รูปที่	หน้า
2.28 ภาพผลงานของ ไพโรจน์ พิเชฐเมธากุล.....	24
2.29 ภาพผลงานของ ไพโรจน์ พิเชฐเมธากุล.....	25
2.31 Jana Sophia Nolle.....	26
2.32 ภาพผลงาน Living Rooms.....	28
2.33 ภาพผลงาน Living Rooms.....	28
2.34 ภาพผลงาน Living Rooms.....	29
2.35 ภาพผลงาน Living Rooms.....	29
3.1 "Reflection", 2565, ศิลปะสื่อผสม, 3x3x4เมตร.....	32
3.2 "HOME", 2565, ศิลปะสื่อผสม, 3x2x2เมตร.....	33
3.3 "ซาเล้ง", 2565, ศิลปะสื่อผสม, 2x2x1.5เมตร.....	34
3.4 "Money", 2565, ประกอบสร้าง, แปรผันตามพื้นที่.....	35
3.5 เสื้อยืด.....	36
3.6 กรรไกร.....	36
3.7 ถุงขยะ.....	37
3.8 ผ้าใบ.....	37
3.9 เรซิน.....	38
3.10 เครื่องเจียร์.....	38
3.11 กระดาษทราย.....	39
3.12 สีเคลือบเงา.....	39
3.13 จอคอมพิวเตอร์.....	40
3.14 โป้รเจคเตอร์.....	40
3.15 โปรแกรม Imovie.....	41
3.16 โปรแกรม Procreate.....	41
3.17 ภาพต้นแบบการทำงาน.....	42
3.18 ภาพต้นแบบการทำงาน.....	43
3.19 ภาพต้นแบบการทำงาน.....	43
3.20 ภาพต้นแบบการทำงาน.....	44

สารบัญญรูป(ต่อ)

รูปที่	หน้า
3.21 ภาพต้นแบบการทำงาน.....	44
3.22 ภาพถ่ายการลงพื้นที่.....	47
3.23 ภาพถ่ายการลงพื้นที่.....	47
4.1 วิเคราะห์รูปทรง.....	50
4.2 วิเคราะห์รูปทรง.....	50
4.3 วิเคราะห์รูปทรง.....	51
4.4 วิเคราะห์รูปทรง.....	51
4.5 วิเคราะห์รูปทรง.....	51
4.6 วิเคราะห์รูปทรง.....	51
4.7 วิเคราะห์รูปทรง.....	52
4.8 วิเคราะห์รูปทรง.....	52
4.9 วิเคราะห์รูปทรง.....	52
4.10 วิเคราะห์รูปทรง.....	52
4.11 วิเคราะห์สี.....	53
4.12 วิเคราะห์สี.....	53
4.13 วิเคราะห์สี.....	53
4.14 วิเคราะห์สี.....	53
4.15 วิเคราะห์สี.....	54
4.16 วิเคราะห์สี.....	54
4.17 วิเคราะห์สี.....	54
4.18 วิเคราะห์สี.....	54
4.19 วิเคราะห์สี.....	55
4.20 วิเคราะห์สี.....	55
4.21 วิเคราะห์พื้นที่ว่าง.....	56
4.22 วิเคราะห์พื้นที่ว่าง.....	57
4.23 วิเคราะห์พื้นที่ว่าง.....	58
4.24 วิเคราะห์พื้นที่ว่าง.....	59

สารบัญญรูป(ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.25 วิเคราะห์พื้นที่ว่าง.....	60
4.26 วิเคราะห์การเน้น.....	61
4.27 วิเคราะห์การเน้น.....	61
4.28 วิเคราะห์การเน้น.....	62
4.29 วิเคราะห์การเน้น.....	62
4.30 วิเคราะห์การเน้น.....	63
4.31 วิเคราะห์การเน้น.....	63
5.1 ภาพผลงานสร้างสรรค์ขั้นที่ 1.....	67
5.2 ภาพผลงานสร้างสรรค์ขั้นที่ 2.....	68
5.3 ภาพผลงานสร้างสรรค์ขั้นที่ 3.....	69
5.4 ภาพผลงานสร้างสรรค์ขั้นที่ 4.....	70
5.5 ภาพผลงานสร้างสรรค์ขั้นที่ 5.....	71

บทที่ 1

บทนำ

ข้าพเจ้ามีความสนใจในเรื่องการเป็นอยู่ทางสังคมของคนไร้บ้าน(Homeless) และ สิ่งที่ทำให้ข้าพเจ้าตั้งข้อสงสัยของเรื่องคนไร้บ้าน และ ระบบทุนนิยมเกิดจากการที่ข้าพเจ้ามองเห็นถึงคนไร้บ้าน หรือ คนยากจนในประเทศไทยที่ไม่ค่อยได้รับการดูแลจากหน่วยงานในประเทศ ซึ่งเปรียบเทียบกับแล้วกับคนที่มียุทธศาสตร์ที่มากกว่ามักจะมีสิทธิพิเศษ มากกว่าคนอื่นในทุกด้าน อย่างเช่นการฉ้อฉลที่คนมีเงินมากกว่าจะได้ฉ้อก่อน หรือ ร้านขาย ของชำในยุคโควิด-19จะต้องปิดก่อน2ทุ่มแต่ร้านสะดวกซื้อรายใหญ่ยังได้เปิดตามปกติ หรือ ความเหลื่อมล้ำเล็กน้อยที่เกิดขึ้นในสังคมไทย เช่น การช่วยเหลือสภาพสังคมของคนไร้บ้าน หรือ การรักษาพยาบาล ปัญหาคนไร้บ้านในประเทศไทยเป็นปัญหาสังคมที่มีมาช้านาน

ปัจจัย4เป็นสิ่งที่ทุกคนควรได้รับอย่างเท่าเทียมไม่ว่าจะเป็นคนที่อยู่ในชนชั้นใดก็ตาม โดยเฉพาะกลุ่มคนไร้บ้านที่ทุกวันนี้เป็นกลุ่มคนที่ขาดทุกอย่างในหลักปัจจัย4 ทั้งนี้ข้าพเจ้าเล็งเห็นว่าคนไร้บ้านก็เป็นมนุษย์เช่นเดียวกับทุกคนคนไร้บ้านควรได้รับสิทธิที่เท่าเทียมกับทุกคนด้วยเหตุที่ข้าพเจ้าได้สังเกตตามท้องถนนหรือตามสถานีต่างๆข้าพเจ้าได้เห็นคนไร้บ้านอยู่มากมายบนท้องถนน และ ไม่ได้ได้รับสิทธิที่เท่าเทียมกับคนอื่น แต่กลับมีคำคมประจำกรุงเทพฯที่ว่า”กรุงเทพฯ...ชีวิตดีๆที่ลงตัว” ข้าพเจ้าจึงตั้งคำถามว่าชีวิตดีๆที่ลงตัวสำหรับทุกคนหรือไม่

ข้าพเจ้าได้ทำการค้นคว้าหาข้อมูลในเรื่องของที่มาของคนไร้บ้านว่าทำไมคนกลุ่มนี้ถึงได้มาอยู่ตามท้องถนนซึ่งมีหลายสาเหตุมาก บางคนมีปัญหาครอบครัว มีโรคประจำตัว พิกัด เป็นผู้สูงอายุไม่มีคนดูแล ตกงาน ไม่มีเงินค่าเช่าบ้าน บางคนเพิ่งออกมาจากคุกไม่มีที่ไหนรับทำงานหรือคนยอมรับ ฯลฯ จึงต้องออกมาใช้ชีวิตเร่ร่อน ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ตามที่สาธารณะ เช่น ริมถนน สวนหย่อม สถานีรถไฟ ใต้สะพานลอย สถานีขนส่ง ฯลฯ ส่วนใหญ่มีรายได้จากการเก็บขยะ เช่น ขวด กระจังเครื่องดื่ม เศษกระดาษ และมีปัญหาต่างๆ เช่น สุขภาพไม่ดี ไม่มีบัตรประชาชนหรือบัตรหาย เมื่อเจ็บป่วยไปหาหมอไม่ได้ ทำให้เข้าไม่ถึงสวัสดิการของรัฐ

ข้าพเจ้าจึงมีความคิดเห็นว่าการที่กลุ่มคนไร้บ้านควรได้รับสิทธิที่เท่าเทียมกัน ถ้าพวกเขาไม่มีงานทำเป็นหลักแหล่ง ก็ควรจัดหาอาชีพให้พวกเขาทำที่แลกกับสวัสดิการจากรัฐอย่างเหมาะสม และจำทำให้กลุ่มคนเหล่านี้ลดลงและพวกเขาจะได้มีรายได้เพื่อเลี้ยงดูพวกเขาต่อไป

1.1 ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึก

- 1.1.1 เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นอยู่ทางสังคมของคนไร้บ้าน
- 1.1.2 เพื่อนำเสนอความลำบากของคนไร้บ้าน
- 1.1.3 เพื่อให้ผู้คนที่เห็นถึงความเป็นอยู่ของกลุ่มคนไร้บ้าน
- 1.1.4 เพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนไร้บ้านให้ได้รับสิทธิที่เท่าเทียม

1.2 ขอบเขตของการสร้างสรรค์

- 1.2.1 สื่ให้เห็นถึงความเป็นอยู่ของคนไร้บ้าน
- 1.2.2 เพื่อแสวงหาคนทางให้กลุ่มคนไร้บ้าน
- 1.2.3 เรียกร้องสิทธิที่เท่าเทียมให้กลุ่มคนไร้บ้าน

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการศึกษา

- 1.3.1 ได้ช่วยเหลือกลุ่มคนไร้บ้าน
- 1.3.2 ได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ
- 1.3.3 ได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะและเผยแพร่ผลงานให้ผู้คนที่ได้รับรู้และเข้าใจในกลุ่มคนไร้บ้าน
- 1.3.4 ได้เรียนรู้กระบวนการทำงานในรูปแบบใหม่ๆ

1.4 แนวความคิดในการสร้างสรรค์

“กรุงเทพฯ...ชีวิตดีๆที่ลงตัว” เป็นคำพูดที่ติดหูอยู่ใจกลางกรุงเทพฯ และเป็นคำที่เมื่อทุกคนได้ยินหรือได้เห็นก็จะเข้าใจกันโดยเร็ว แต่จะมีซักกี่คนที่คิดเปรียบเทียบคำนี้กับสภาพความเป็นอยู่ที่พบเจอหนึ่งในนั้นคือข้าพเจ้าที่ติดใจกับคำนี้อย่างมากเนื่องด้วยจากที่ข้าพเจ้าได้สังเกตเห็นถึงกลุ่มคนไร้บ้านที่อยู่ตามท้องถนนหรือสถานที่ต่างๆ ข้าพเจ้าจึงตั้งคำถามที่ว่าชีวิตดีๆที่ลงตัวมันเหมาะสมสำหรับทุกคนหรือไม่ เพราะสิ่งที่ทุกคนควรได้รับในชีวิตคือปัจจัย4 แต่กลุ่มคนไร้บ้านกลับเป็นกลุ่มที่ขาดแคลนในทุกด้านของปัจจัย4 ข้าพเจ้าจึงอยากจะนำเสนอผลงานที่สะท้อนให้เห็นถึงความยากลำบากของกลุ่มคนไร้บ้าน

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ ศิลปะการจัดวาง ในหัวข้อเรื่อง “รอยต่อชนชั้นทางสังคมของคนไร้บ้าน” สื่อให้เห็นถึงความเป็นอยู่ของคนไร้บ้าน และ สภาพการเป็นอยู่ของคนไร้บ้านที่ควรจะได้รับสิทธิที่เท่าเทียมกันกับคนทั่วไป และ ควรได้รับสวัสดิการจากรัฐอย่างเหมาะสม เพราะกลุ่มคนไร้บ้านนั้นเป็นกลุ่มคนที่ขาดหลักปัจจัย4ที่เป็นสิ่งที่ทุกคนควรได้รับอย่างเหมาะสมในการใช้ชีวิต ข้าพเจ้าเล็งเห็นถึงความเหลื่อมล้ำตรงนี้แต่กลับไม่มีหน่วยงานหรือกลุ่มคนที่สนับสนุนเลย โดยข้าพเจ้านั้นแบ่งข้อมูลที่ต้องศึกษาเป็นหัวข้อดังนี้

- 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มคนไร้บ้าน
- 2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย4
- 2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพความเป็นอยู่
- 2.4 สัญลักษณ์ที่ใช้ในผลงาน
- 2.5 อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปะ

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มคนไร้บ้าน

เมื่อพูดถึง “คนไร้บ้าน” (homeless) ความหมายนั้นก็ตรงตัว คนไร้บ้านนั้น “ไร้บ้าน” ไม่มีบ้าน ไม่มีที่อยู่เป็นหลักเป็นแหล่ง บ้างก็อาศัยพื้นที่สาธารณะเป็นสถานที่พักพิง บ้างก็มีบ้านเป็นสถานที่ทางกายภาพที่ตนจากมา แต่สถานที่นั้นอาจเต็มไปด้วยความขัดแย้ง ความทรงจำขุ่นมัวและเจ็บปวดรวดร้าวจนคนไร้บ้านอดรนทนอยู่ไม่ไหวความหมายของการเป็นคนไร้บ้านจึงตรงตัว ไร้บ้าน แต่บ้านในที่นี้ก็อาจไม่ใช่เพียงบ้านในฐานะสถานที่ทางกายภาพ แต่ยังหมายถึงบ้านที่เป็นที่พักพิงทางใจ

ถ้าพูดถึงความหมายของ “คนไร้บ้าน” ความหมายอย่างกว้างครอบคลุมทั้งผู้คนที่อาศัยพื้นที่สาธารณะเป็นบ้าน และผู้คนที่ไม่มีที่อยู่เป็นหลักเป็นแหล่ง (ซึ่งอาจไม่ได้อยู่ในที่สาธารณะก็ได้) สำหรับคนไร้บ้านในที่สาธารณะ ในประเทศไทยถ้าในสมัยก่อนเราก็อาจนึกถึงภาพคนไร้บ้านแถวสนามหลวง ถ้าเป็นตอนนี้เราอาจนึกถึงภาพคนไร้บ้านที่ใช้ชีวิตอยู่แถวหัวลำโพง ซึ่งเป็นสถานที่หนึ่งในกรุงเทพฯ ที่มีคนไร้บ้านกระจุกตัวอยู่มาก แต่คนไร้บ้านไม่ได้อยู่แค่ในพื้นที่สาธารณะ ยังมีคนไร้บ้านที่อยู่ตามศูนย์พักพิงต่างๆ เช่น ศูนย์พักพิงที่บริหารจัดการโดยเครือข่ายคนไร้บ้านและภาคประชาสังคม อย่างศูนย์คนไร้บ้านสุวิทย์ วัดหนู ในกรุงเทพฯ ศูนย์คนไร้บ้านรังสิต จังหวัดปทุมธานี ศูนย์คนไร้บ้าน ‘บ้านเชื่อมฝัน’ ที่จังหวัดเชียงใหม่ และ ‘บ้านโฮมแสนสุข’ ศูนย์คนไร้บ้านจังหวัดขอนแก่น หากเป็นศูนย์คนไร้บ้านของรัฐ ก็มีศูนย์คนไร้บ้านใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กทม. และสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งของกระทรวงพัฒนาสังคม ซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วประเทศ และทำหน้าที่รองรับดูแลผู้คนมากมายที่ไม่มีบ้านให้กลับไปอยู่

2.1.1 แต่คนไร้บ้านเป็นใคร และมีหน้าตาแบบไหนกัน?

ในปี พ.ศ. 2562 มีการสำรวจแรงงานนอกระบบประชากรคนไร้บ้านทั้งประเทศไทย การสำรวจนี้ แรงงานไร้บ้านในพื้นที่สาธารณะและในศูนย์พักคนไร้บ้านต่างๆ ใช้เครื่องมือการแรงงานที่พัฒนาขึ้นโดย สสส. ร่วมกับภาควิชาครุศาสตร์ทางการ โดยการสำรวจแรงงานนั้น มีชื่อเรียกภาษาอังกฤษว่า One Night Count หรือ Point in Time เป็นการส่งทีมไปสำรวจคนไร้บ้านในคืนเดียวกันหรือระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน เพื่อป้องกันการนับซ้ำ การสำรวจในครั้งนี้มีข้อค้นพบเกี่ยวกับคนไร้บ้านมากมาย การสำรวจพบว่ามีคนไร้บ้านในประเทศไทยอยู่ราว 2,719 คน โดยกรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนคนไร้บ้านมากที่สุด รองลงมาคือจังหวัดนครราชสีมา เชียงใหม่ สงขลา ชลบุรี และขอนแก่น ตามลำดับ และยังค้นพบข้อมูลประชากรพื้นฐานของคนไร้บ้าน เช่น

คนไร้บ้านเป็นเพศชายร้อยละ 86 เป็นเพศหญิงร้อยละ 14

คนไร้บ้านร้อยละ 52 อยู่ตัวคนเดียว ยังเป็นคนไร้บ้านสูงอายุ ยังมีอัตราในการอยู่ตัวคนเดียวสูง

คนไร้บ้านร้อยละ 4 มีความพิการ (อย่างเห็นได้ชัด)

คนไร้บ้านร้อยละ 57 เป็นวัยแรงงานตอนปลาย (อายุราว 40-59 ปี)

นอกจากนี้ หากเราย้อนกลับไปดูรายงานวิจัย “การสำรวจข้อมูลประชากรเชิงลึกของคนไร้บ้านในเขต กรุงเทพมหานครและพื้นที่เกี่ยวเนื่อง” ของ สสส. ที่จัดทำขึ้นเมื่อปีพ.ศ. 2559 ก็จะพบว่า

คนไร้บ้านในเขตกรุงเทพถึงร้อยละ 22 มีอายุเกิน 60 ปี

คนไร้บ้านประมาณ 3 ใน 4 รายงานว่า ก่อนมาเป็นคนไร้บ้านเคยประกอบอาชีพเป็นแรงงานนอกระบบ และรายได้ไม่แน่นอน เช่น เกษตร/ประมง รับจ้างทั่วไป เก็บของเก่าขาย ขับรถ/ส่งของ งานกรรมกร/ช่างก่อสร้าง และค้าขาย เป็นต้น และมีเพียงประมาณร้อยละ 16 ที่ทำงานในระบบ เช่น พนักงานทำความสะอาด/รปภ. ลูกจ้าง/พนักงานโรงงาน ซึ่งก็สังเกตได้ว่างานเหล่านี้เป็นงานรายได้น้อย และไม่มีความมั่นคงนัก สอดคล้องกับที่ร้อยละ 26 ของคนไร้บ้านรายงานว่า การไม่มีงานทำ/ตกงาน/ถูกไล่ออกจากงานเป็นจุดเปลี่ยนทำให้ออกมาใช้ชีวิตนอกบ้าน คนไร้บ้านนั้นทำงานหนัก โดยภาพรวมแล้วคน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไร้บ้านในเขตกรุงเทพมหานครและพื้นที่ใกล้เคียง มีแหล่งรายได้มากกว่า 1 แหล่ง คนไร้บ้านประมาณร้อยละ 40 รายงานว่า มีรายได้จากการทำงานรับจ้างทั่วไป รองลงมา คือ หาของเก่าขาย และค้าขาย และแม้จะทำงานรับจ้างหลายอย่างไปพร้อมๆ กัน คนไร้บ้านเกินครึ่งก็ยังรายงานว่ามีรายได้น้อยพอใช้จ่ายในแต่ละวัน ซึ่งก็ชวนให้ตั้งคำถามต่อว่า เหตุใดรายได้ขั้นต่ำจึงไม่เพียงพอให้ผู้คนดำรงชีพได้อย่างมีคุณภาพ คนไร้บ้านมักเป็นกลุ่มคนเปราะบาง และประเด็นคนไร้บ้านก็สะท้อนให้เห็นว่า ที่คือผลจากความเหลื่อมล้ำทางสังคม ปัญหาความยากจน ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว และการที่ไม่มีหลักประกันหรือสวัสดิการใดๆ มารองรับผู้คนที่สังคมไม่โอบอุ้มพวกเขา (Penguin Homeless, 2020: 6)

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย 4

ปัจจัยสี่ เป็นสิ่งที่มีมนุษย์ จำเป็นต่อการดำรงชีวิต โดยไม่ต้องพึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ (อย่างคอมพิวเตอร์ รถยนต์ และโทรศัพท์เป็นต้น) โดยมนุษย์ไม่สามารถขาดปัจจัยสี่ได้ เพราะเมื่อขาดแล้วอาจส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิต

ปัจจัยสี่ประกอบไปด้วย 4 ปัจจัยดังต่อไปนี้

2.2.1 อาหาร

หมายถึง สสารใด ๆ ซึ่งบริโภคเพื่อเสริมโภชนาการให้แก่ร่างกาย อาหารมักมาจากพืชหรือสัตว์ และมีสารอาหารสำคัญ ได้แก่ คาร์โบไฮเดรต ไขมัน โปรตีน วิตามิน แร่ธาตุ ภาวะของคนที่ขาดและดูดซึมสารอาหารเข้าสู่เซลล์เพื่อนำไปสร้างพลังงาน คงชีวิต และ/หรือ กระตุ้นการเจริญเติบโต

รูปที่ 2.1 ภาพอาหาร

แหล่งที่มา (ออนไลน์) : (<https://www.knorr.com/th/a-world-of-flavour/>)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.2 ที่อยู่อาศัย

มนุษย์จำเป็นต้องมีที่อยู่อาศัย เพื่อปกป้องร่างกายจากฝน ลม หรือสัตว์ร้ายต่างๆที่จะมาทำอันตรายต่อมนุษย์เอง ดังนั้นมนุษย์จึงต้องอาศัยในพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิต มนุษย์ในยุคแรกๆ นิยมอาศัยอยู่ในถ้ำหรือตามโตรกผาต่างๆ เพื่อกันลมและฝน รวมไปถึงสายฟ้าผ่า ฟ้าแลบ ฟ้าร้องอีกด้วย เนื่องจากมนุษย์ในอดีตยังไม่เข้าใจหลักเหตุผลทางวิทยาศาสตร์หรือเกษตรกรรม จึงไม่รู้จักรังการสร้างบ้าน (มนุษย์ยุคหลังจากนั้นนิยมสร้างบ้านเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยที่สะอาดและสะดวกสบายกว่าถ้ำ และมักสร้างริมแม่น้ำเพื่อสะดวกในการเพาะปลูก) หรือการปลูกพืช เพียงแค่ล่าสัตว์และเก็บพืชผักสะสมอาหารเพื่อเอาชีวิตรอดเท่านั้น

รูปที่ 2.2 ภาพที่อยู่อาศัย

แหล่งที่มา (ออนไลน์) : (<https://www.kasikornresearch.com/th/>)

รูปที่ 2.3 ภาพที่อยู่อาศัย

แหล่งที่มา (ออนไลน์) : <https://www.ddproperty.com/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.3 เครื่องนุ่งห่ม

มนุษย์มีเครื่องนุ่งห่มไว้เพื่อป้องกันอากาศหนาวเย็นหรือแสงแดด ป้องกันการระแทกกระทบ วัตถุอื่น และเพราะเหตุต่าง ๆ นั้นมนุษย์จึงเริ่มสวมใส่เสื้อผ้า ในปัจจุบัน เสื้อผ้าไม่ได้ใช้เพื่อป้องกันสภาพ อากาศ และอันตรายอย่างอื่นเท่านั้น แต่ยังใส่เพื่อบ่งบอกวัฒนธรรมประเพณี ความเจริญก้าวหน้าของ ผู้ผลิตและสวมใส่ ไว้บ่งบอกชื่อสถานที่ทำงาน โรงเรียนหรือสถานศึกษาต่างๆ ไว้ใส่เพื่อให้เข้ากับงาน กิจกรรมและสภาพแวดล้อม

รูปที่ 2.4 ภาพเครื่องนุ่งห่ม

แหล่งที่มา (ออนไลน์) : (<https://www.englishtime.in.th/vocabulary/>)

รูปที่ 2.5 ภาพเครื่องนุ่งห่ม

แหล่งที่มา (ออนไลน์) : <https://bestiebrand.com/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 ยารักษาโลก

มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีโรคภัยไข้เจ็บเช่นสัตว์หรือสิ่งมีชีวิตอื่นๆ ดังนั้นมนุษย์จึงจำเป็นต้องใช้ยาเพื่อบรรเทาอาการเมื่อเจ็บป่วยหรือเพื่อให้หายขาดจากโรคที่ตนเจ็บป่วยอยู่ หรือเพื่อเสริมสร้างและซ่อมแซมสิ่งที่เสียหาย ผุพังไป และนำกลับมาใช้ได้เหมือนปกติ (วิกิพีเดีย, 2565, 14)

รูปที่ 2.6 ยารักษา

แหล่งที่มา (ออนไลน์) : (<https://www.thairath.co.th/tags>)

รูปที่ 2.7 ภาพหลักปัจจัย4

แหล่งที่มา (ออนไลน์) : (<https://www.youtube.com/watch?v=lza54VU12eY>)

(สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2566)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพความเป็นอยู่

ทุกวันนี้ เราทุกคนต่างต้องการมี “คุณภาพชีวิต” ที่ดีขึ้นทุกๆ ที่เราอาจจะไม่รู้ (อย่างชัดเจน) ว่า “คุณภาพชีวิตที่ดี” คืออะไร แต่เรามักจะยึดเอาคำว่า “คุณภาพ” เป็นหลัก จึงเข้าใจกันเองว่า อะไรที่มี “คุณภาพ” สิ่งนั้นมักจะเป็นของดีและมีราคาเสมอ แต่ก็พอจะสรุปได้ว่า “คุณภาพชีวิต” มักจะหมายถึง “การกินดีอยู่ดี” ซึ่งครอบคลุมถึงการมีรายได้ที่มั่นคง มีการทำงานที่ดี มีการศึกษาดี มีชีวิตครอบครัวที่อบอุ่น มีสุขภาพแข็งแรง มีเสรีภาพ และมีความปลอดภัยในการดำรงชีวิต เป็นต้น

แต่ผู้คนจำนวนไม่น้อยมักจะเอา “คุณภาพชีวิต” ไปผูกติดกับเรื่องของ “การ (มี) เงิน” หลายคนเชื่อว่าเมื่อมีรายได้มากขึ้น คุณภาพชีวิตก็จะดีขึ้น เพราะสามารถจับจ่ายใช้สอยได้มากขึ้น มีบ้าน มีเสื้อผ้า มีสิ่งอำนวยความสะดวก มีการศึกษาสูง ไปทานอาหารดีๆ ได้ ไปท่องเที่ยวได้ หานมอดิๆ ได้ และอื่นๆ อีกมากมาย ที่ทำให้ชีวิตมีความสะดวกสบายขึ้น มีความสุขมากขึ้น และได้รับการยอมรับจากสังคมมากขึ้น ในขณะที่อีกหลายคนมองว่า การมีรายได้ดีต้องแลกกับงานที่หนักขึ้น เครียดขึ้น ทำให้เวลาที่อยู่กับครอบครัวน้อยลง อันเป็นเหตุให้คุณภาพชีวิตลดลง

เรื่องของคุณภาพชีวิตที่ว่านี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ให้ความหมายของ “คุณภาพชีวิต” เมื่อ พ.ศ.2540 ว่า “คุณภาพชีวิต คือ การดำรงชีวิตของมนุษย์ในระดับที่เหมาะสมตามความจำเป็นพื้นฐานในสังคมหนึ่ง ในช่วงเวลาหนึ่งๆ องค์ประกอบของความจำเป็นพื้นฐานที่เหมาะสม อย่างน้อยก็ว่าจะมีอาหารที่เพียงพอ มีเครื่องนุ่งห่ม มีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม มีสุขภาพกายและจิตใจดี ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งได้รับการบริการพื้นฐานที่จำเป็น ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประกอบการดำรงชีพอย่างยุติธรรม”

ส่วน UNESCO ได้ให้ความหมายของ “คุณภาพชีวิต” เมื่อ ค.ศ.1981 ว่า “คุณภาพชีวิตเป็นความรู้สึกของการอยู่อย่างพอใจต่อองค์ประกอบต่างๆ ของชีวิตที่มีส่วนสำคัญมากที่สุดของบุคคล”

โดยสรุปแล้ว “คุณภาพชีวิต” หมายถึง การดำรงชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีความสุข มีความสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคมที่ตนอยู่ได้อย่างดี ขณะเดียวกันก็สามารถเผชิญปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้ศักยภาพส่วนบุคคลสร้างสรรค์พัฒนาตนเองและสังคมให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

ทั้งหมดทั้งปวงนี้ ผมเห็นว่า “คุณภาพชีวิต” สามารถแยกได้เป็น 2 ลักษณะ ลักษณะแรก คือ คุณภาพชีวิต (ภายใน) อันเกี่ยวกับการดำรงชีวิตส่วนบุคคลและครอบครัว ส่วนลักษณะที่สอง คือ คุณภาพชีวิต (ภายนอก) อันเกี่ยวกับการทำงาน (Quality of Work Life) และการดำรงชีวิตในสังคม

คุณภาพชีวิตส่วนบุคคล เกิดจาก “การเลือกและการตัดสินใจ” ของตัวเราเองที่เป็นเจ้าของชีวิต ส่วนคุณภาพชีวิตในการทำงานและสังคม มักจะเกิดจาก “การจัดสรรให้” หรือการบริหารจัดการให้เกิดขึ้น โดยเจ้าของกิจการหรือผู้บริหารจัดการโรงงาน (สำนักงาน)

ทุกวันนี้ แม้เราจะสามารถกำหนดคุณภาพชีวิตส่วนบุคคลได้ แต่เรื่องของคุณภาพชีวิตในการทำงานและสังคม (ซึ่งมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตส่วนบุคคล) นั้น เราคงจะกำหนดเองไม่ได้ (ง่าย ๆ) ครับ ผม (วิฑูรย์ สิมะโชคดี, 2564, 17)

2.4 สัญลักษณ์ที่ใช้ในผลงาน

การนำรูปทรง หรือ รูปแบบของวัตถุต่าง ๆ มาประกอบเข้าด้วยกันจะทำให้เกิดเป็นรูปแบบของรูปทรงต่าง ๆ ที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไปตามสถานที่ต่าง ๆ รูปทรงเหล่านี้เป็นรูปทรงที่ข้าพเจ้าได้เลือกมาอย่างดีจากสถานที่จริงเพื่อให้มีความชัดเจนในผลงานมากที่สุด

จากข้อมูลอันเกี่ยวเนื่องกับอิทธิพลการสร้างสรรค มีส่วนช่วยส่งเสริมให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายด้วยดี การใช้สัญลักษณ์ในผลงานเกิดจากการลงพื้นที่และได้เห็นรูปทรงจากพื้นที่จริง หรือ เป็นรูปทรงของวัตถุที่คนไร่บ้านใช้อยู่จริง หรือ เกี่ยวข้องกับการดำรงชีพจริง เช่น แก้ว อี เสื้อยืด รองเท้า เป็นต้น ทั้งนี้รูปทรงของผลงานล้วนเกิดจากวัตถุที่มีอยู่จริงอยู่และแต่อาจมีการต่อเติมให้เกินจริงในระดับหนึ่งเพื่อเพิ่มความน่าสนใจของผลงาน และ ทำให้เกิดความเข้าใจในผลงานทางศิลปะมากยิ่งขึ้น เพื่อสะท้อนถึงอารมณ์ความรู้สึกและแนวความคิดให้ออกมาชัดเจน

รูปที่ 2.8 ภาพคนไร้บ้านจากพื้นที่จริง

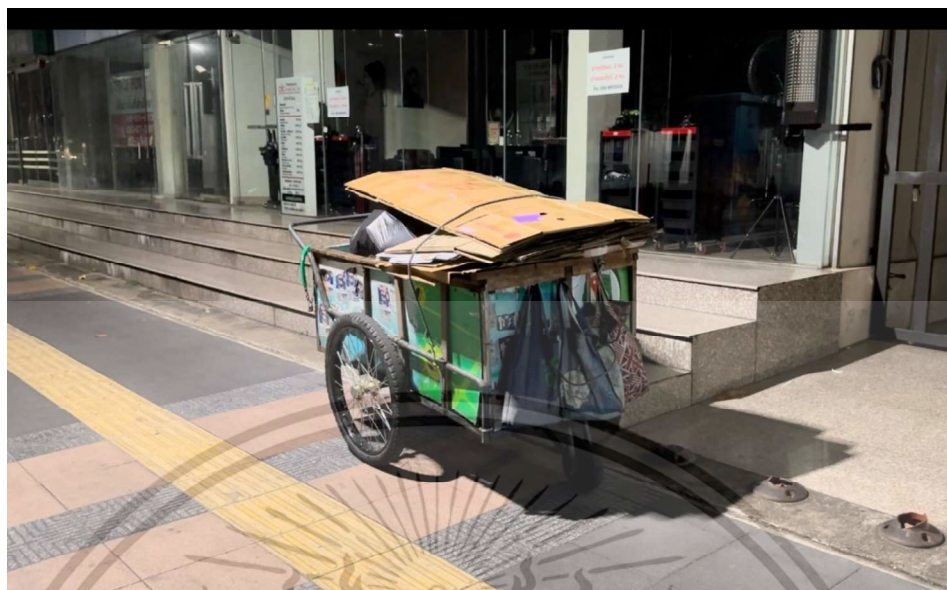
แหล่งที่มา : กานต์ เอี่ยมกุล

รูปที่ 2.9 ภาพคนไร้บ้านจากพื้นที่จริง

แหล่งที่มา : กานต์ เอี่ยมกุล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.10 ภาพรถเข็นคนไร้บ้านจากพื้นที่จริง

แหล่งที่มา : กานต์ เอี่ยมกุล

รูปที่ 2.11 ภาพคนไร้บ้านจากพื้นที่จริง

แหล่งที่มา : กานต์ เอี่ยมกุล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.12 ภาพคนไร้บ้านจากพื้นที่จริง

แหล่งที่มา : กานต์ เอี่ยมกุล

รูปที่ 2.13 ภาพคนไร้บ้านจากพื้นที่จริง

แหล่งที่มา : กานต์ เอี่ยมกุล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.14 ภาพคนไร้บ้านจากพื้นที่จริง

แหล่งที่มา : กานต์ เอี่ยมกุล

รูปที่ 2.15 ภาพคนไร้บ้านจากพื้นที่จริง

แหล่งที่มา : กานต์ เอี่ยมกุล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.16 ภาพคนไร้บ้านจากพื้นที่จริง

แหล่งที่มา : กานต์ เอี่ยมกุล

รูปที่ 2.17 ภาพคนไร้บ้าน

แหล่งที่มา (ออนไลน์) <https://www.the101.world/the-future-of-bangkok-homelessness/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.18 ภาพคนไร้บ้าน

แหล่งที่มา (ออนไลน์) <https://www.benarnews.org/thai/news/th-homeless-bangkok-05102022151825>

รูปที่ 2.19 ภาพคนไร้บ้าน

แหล่งที่มา (ออนไลน์) <https://readthecloud.co/a-home-of-homeless/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.20 ภาพคนไร้บ้าน

แหล่งที่มา (ออนไลน์) <https://readthecloud.co/a-home-of-homeless/>

รูปที่ 2.21 ภาพคนไร้บ้าน

แหล่งที่มา (ออนไลน์) <https://themomentum.co/homeless-life-in-covid-19/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.22 ภาพคนไร้บ้าน

แหล่งที่มา (ออนไลน์) <https://themomentum.co/homeless-life-in-covid-19/>

2.5 อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปะ

ผลงานในชุด “รอยต่อชนชั้นทางสังคมของคนไร้บ้าน” นั้นเป็นชุดผลงานที่มีการผสมผสานเทคนิค หลากหลายเทคนิคในการนำเสนอ เพื่อให้ผลงานที่ออกมานั้นถูกถ่ายทอดออกมาได้อย่างครบถ้วน และ ชัดเจนเข้าใจได้อย่างง่าย และสื่ออารมณ์ให้ได้นึกถึงความรู้สึกของคนไร้บ้านจริงๆ

ซึ่งแต่ละชิ้นงานจะมีการเสริมเนื้อหาและเทคนิคลงไปเพื่อให้มีการเล่าเรื่องได้หลายมุม เหตุเพราะบางความรู้สึกอาจถ่ายทอดออกมาไม่ได้ครบถ้วนเท่ากับการเสริมเติมเทคนิคเข้าไป เพื่อให้ผู้ชมได้รับรู้ และ รู้สึกได้หลากหลายมุมมองมากยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.1 บุญเลิศ วิเศษปรีชา

รูปที่ 2.23 บุญเลิศ วิเศษปรีชา

แหล่งที่มา (ออนไลน์) <https://readthecloud.co/boonlert-homeless/>

จบการศึกษาปริญญาตรีคณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เคยเป็นกองเลขานุการสมัชชาคนจนและทำงานร่วมกับมูลนิธิที่อยู่อาศัยและเครือข่ายสลัม 4 ภาค เข้าศึกษาระดับปริญญาโท คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สำเร็จการศึกษาในปี 2546 วิทยานิพนธ์ “เปิดพรมแดน : โลกของคนไร้บ้าน” ได้รับเกียรติบัตรวิทยานิพนธ์ดีเด่น จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยพัฒนาระดับสวัสดิการสำหรับคนจนในสังคมไทย ทุนสนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ต่อมาปรับปรุงและตีพิมพ์เป็นหนังสือ โลกของคนไร้บ้าน โดย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ในปี 2546 และได้รับรางวัลหนังสือวิชาการดีเด่น รางวัลชูเกียรติ อุทกะพันธุ์ สาขาสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา ประจำปี 2550

หลังจากนั้นได้เป็นอาจารย์ประจำภาคมานุษยวิทยา คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และได้ศึกษาต่อระดับปริญญาเอกจนสำเร็จการศึกษาด้วยวิทยานิพนธ์เรื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Structural Violence and Homelessness : Searching for Happiness on the Streets of Manila, the Philippines (2015) มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน-เมดิสัน (ฟ้าเดียวกัน,2560)

“บุญเลิศ วิเศษปรีชา ลงเรียนภาษาตากาล็อกเป็นเวลา 1 เทอม ก่อนเดินทางไปลงฟิลด์ที่กรุงมะนิลาเป็นเวลาสองเดือนในปี 2554 จากนั้นเขากลับไปเรียนภาษาตากาล็อกที่วิสคอนซินอีกสองเทอม พร้อมพัฒนาเค้าโครงความคิด ก่อนจะกลับมาใช้ชีวิตเป็นโฮมเลสเต็มรูปแบบที่กรุงมะนิลาอีก 14 เดือน ในช่วงปี 2556 – 2557”

คำโปรยบริเวณปกหลังหนังสือ สายสตรีท ของ บุญเลิศ วิเศษปรีชา ว่าไว้อย่างนั้น ประสบการณ์ ในช่วงที่ไปลงสนามเป็นคนไร้บ้านที่ฟิลิปปินส์ทิ้งอะไรไว้ในสมองและหัวใจของเขามากมาย จนกลายเป็น หนังสือเล่มนี้

ครั้งนั้นเขาเดินทางไปทำความเข้าใจมนุษย์ไร้บ้านที่มะนิลาเพื่อทำวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกใน หัวข้อ ‘Structural violence and homelessness: Searching for Happiness on the Streets of Manila’ หรือ ‘ความรุนแรงเชิงโครงสร้างกับการไร้บ้าน: การค้นหาความสุขบนท้องถนนในเมืองมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์’

ถ้าคุณอยากจะเข้าใจคนอื่น ก็ลองไปเป็นคนอื่นดู นี่คือวิธีการที่ง่ายที่สุด-เขาว่าอย่างนั้นแม้จะใช้ คำว่า ‘ง่ายที่สุด’ แต่การไปใช้ชีวิตเป็นคนไร้บ้าน 14 เดือนในต่างแดน แม้กระทั่งเด็กประถมก็รู้ว่ามันไม่ ง่าย คนไร้บ้านกินอยู่อย่างไร เขากินอยู่แบบนั้น คำว่าหิวเป็นอย่างไร เขาเข้าใจลึกซึ้ง

ไม่มีใครบังคับให้ชายตรงหน้าต้องทำอะไรแบบนี้ แต่เมื่อเห็นว่าสำคัญจำเป็น เขาก็ทำโดยไม่เอา ความลำบากมาเป็นตัวตั้ง

“ที่คนไร้บ้านบางคนบอกผมว่า เปลืองตัวมาก มาคลุกกับโคลนจนเลอะโคลนไปหมดแล้ว แต่ผมก็ ไม่ได้รู้สึกงาว่าตัวเองมาคลุกกับโคลนจนเปื้อนโคลนอะไร เพราะเราก็ไม่ได้คลีนมาจากไหน” เขาบอกอย่าง นั้นเมื่อเราคุยกันที่ห้องทำงานของเขา

ในบทบาทหนึ่ง บุญเลิศ วิเศษปรีชา คืออาจารย์ประจำคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่อีกบทบาทหนึ่งที่เป็นภาพจำของเขาไปแล้ว คือบทบาทนักมานุษยวิทยาคน แรกๆ ในบ้านเราที่มุ่งศึกษาเรื่องคนไร้บ้านอย่างจริงจัง ลงลึก

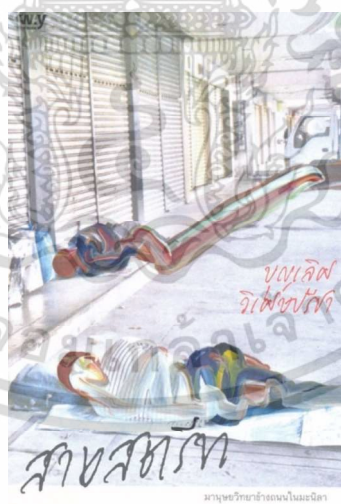
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม่ว่าคุณจะมีการไปนอนข้างถนน คู้ยขยะ กินข้าวจากถุงพลาสติก และอีกหลากหลายประสบการณ์ของชายวุฒิปริญญาเอกผู้นี้ว่าเป็นความกล้า ความบ้า หรืออะไร แต่ผมว่ามันไม่สำคัญเท่าสิ่งที่เขาได้เรียนรู้จากมิตรสหายรายทาง (The cloud, 2561, 1)

รูปที่ 2.24 ภาพหนังสือ”โลกของคนไร้บ้าน”

แหล่งที่มา (ออนไลน์) <https://sameskybooks.net/index.php/book-author/>

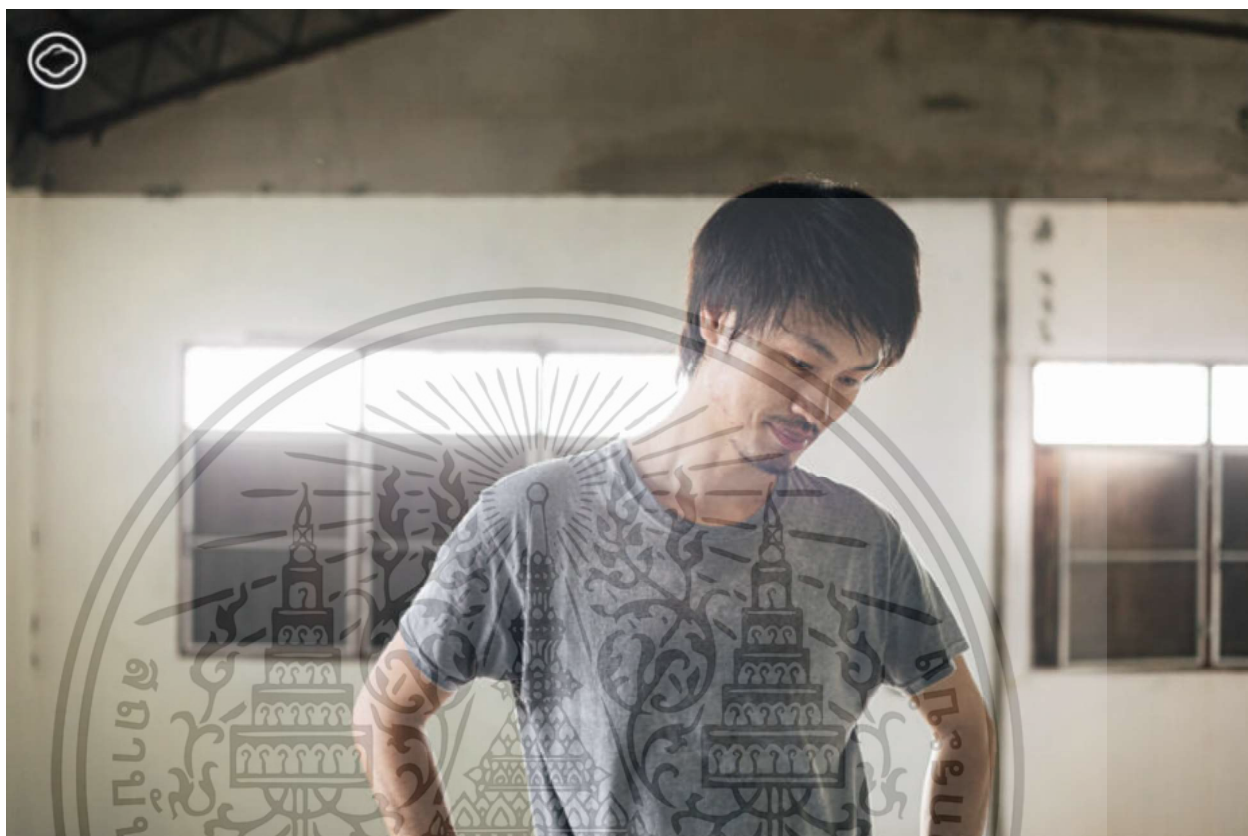

รูปที่ 2.25 ภาพหนังสือ”สายสตรีท”

แหล่งที่มา (ออนไลน์) <https://www.se-ed.com/product-search>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.2 ไพโรจน์ พิเชฐเมธากุล

รูปที่ 2.26 ไพโรจน์ พิเชฐเมธากุล

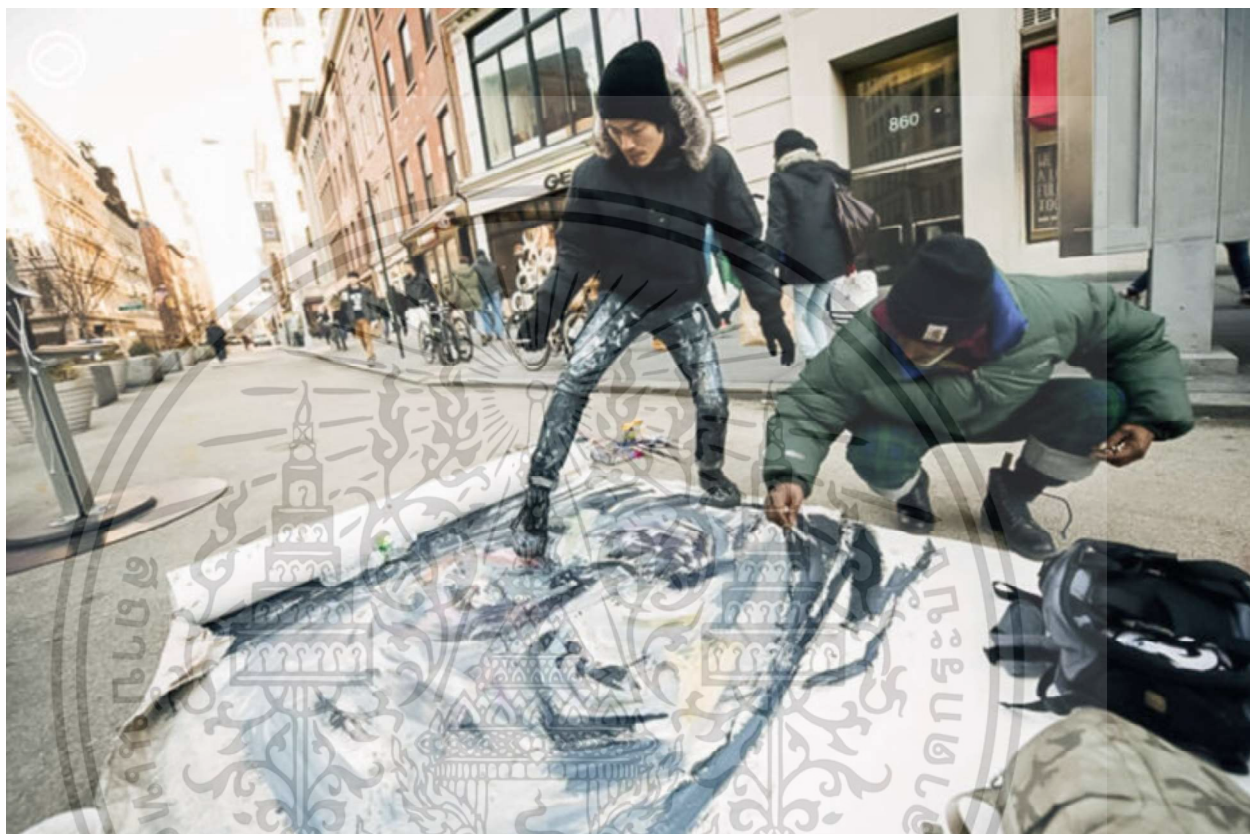
แหล่งที่มา (ออนไลน์) <https://readthecloud.co/pairoj-pichetmetakul/>

ชีวิตในสหรัฐฯ ของป๊อกไม่ได้สวยงามอย่างที่คิดไว้ตั้งแต่แรก การแสดงงานครั้งแรกในนิวยอร์กทำให้เขาหยุดวาดภาพไปพักใหญ่ เขาลาออกจากการเรียนปริญญาโทกลางคัน ต้องทำงานในร้านอาหารพร้อมสอนพิเศษวิชาศิลปะเพื่อแบ่งเบาค่าใช้จ่าย และก็คงเหมือนศิลปินคนอื่นๆ ที่ใช้เวลาหลายปีเพื่อตามหาความหมายของศิลปะในรูปแบบของตัวเอง

คำตอบครั้งแรกมาพร้อมกับเหตุการณ์วันหนึ่งในซานฟรานซิสโก ป๊อกเจอคนไร้บ้านถูกทำร้าย เขาตัดสินใจเดินผ่านไปเพราะกลัวเป็นอันตรายต่อตัวเอง แต่คืนนั้นเขากลับนอนไม่หลับ วนเวียนอยู่กับคำถามว่าคนไร้บ้านคนนั้นจะเป็นอย่างไร และตั้งใจกับตัวเองว่าจะช่วยคนเหล่านี้ในแบบที่ตัวเองทำได้และทำได้ดี จึงเกิดเป็น Hope โปรเจกต์วาดภาพคนไร้บ้านขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ป๊อกระแวงวาดภาพ Homeless ที่ซานฟรานซิสโกและนิวยอร์ก โดยแบกอุปกรณ์ไปตามจุดสำคัญๆ อย่างรถไฟใต้ดิน ไทมส์แควร์ บรูกลิน เมื่อวาดภาพเสร็จก็ยกให้คนไร้บ้านคนนั้นโดยไม่สนใจว่าเขาจะเอาไปทำอะไรต่อ

รูปที่ 2.27 ไพโรจน์ พิเชฐเมetakul

แหล่งที่มา (ออนไลน์) <https://readthecloud.co/pairoj-pichetmetakul/>

สิ่งที่เกิดขึ้นคือ เขาโดนจับเป็นสิบๆ ครั้งจากการนำเฟรมขนาดใหญ่ไปวางในพื้นที่สาธารณะ แต่นั่นก็ทำให้คนที่เดินผ่านหยุดดูและเริ่มสังเกตเห็นคนไร้บ้านที่อาศัยอยู่ทั่วเมืองมากขึ้น เกิดเป็นบทสนทนาพูดคุยจนกลายเป็นความเข้าใจซึ่งกันและกัน

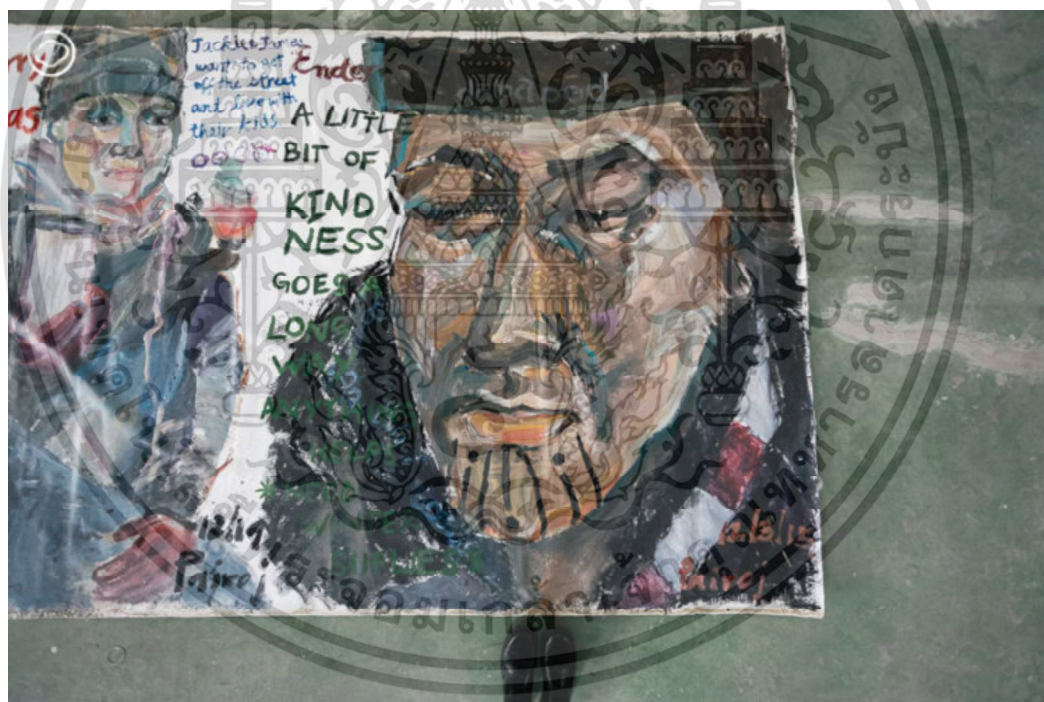
หลายครั้งคนเดินถนนเหล่านี้ก็ลงมือช่วยวาดภาพเล็กๆ น้อยๆ ฝากไว้บนผลงานของป๊อก มีครั้งหนึ่งคนไร้บ้านที่เขาวาดภาพให้ได้งานที่บริษัทชื่อดังจากโปรเจกต์นี้ และได้แสดงงานที่ New Museum พิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยบนเกาะแมนฮัตตัน นิวยอร์ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นั่นคือจุดเริ่มต้นของศิลปินที่มีสตูดิโอเป็นห้องถนน มีอาจารย์เป็นคนที่เจอ และอาจเรียกได้ว่าเป็นจุดเปลี่ยนของมุมมองที่เขามีต่อศิลปะ ศิลปะในวันนี้สำหรับป็อกไม่ใช่ภาพวาดไร้ที่ติที่แขวนอยู่ในแกลเลอรีเหมือนที่เคยคิดสมัยเพิ่งเรียนจบอีกต่อไป ศิลปะของเขาคือวิธีการคิดที่จะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับคนอื่น เขากลับมาประเทศไทยถาวรเมื่อปีก่อน พร้อมกับกำลังทำโปรเจกต์ใหม่ที่เรื้อนจังกวางราชบุรี

โปรเจกต์คนไร้บ้านเดินทางไปไกลมาก เราไม่เคยคิดว่าจะได้ช่วยคนอื่น อยู่ที่อเมริกาเราเป็นคนชั้นสาม เราต่างหากที่ต้องได้รับความช่วยเหลือ เราก็กไม่มีตั้งค์เหมือนกัน ลำบาก ต้องทำงานร้านอาหาร ต้องเขียนภาพคนไร้บ้านด้วย ต้องไปเรียนด้วย

เราไม่คิดว่าวันหนึ่งภาพวาดของเราจะช่วยคนได้ เราแค่ชอบวาดภาพไปเรื่อยๆ กลับกลายเป็นว่าเราไม่ได้ช่วยเขา เขาต่างหากที่ช่วยเราให้เรามองเห็นว่าการทำงานศิลปะมันเป็นแบบนี้ มันสร้างเราขึ้นมาให้เป็นคนแบบนี้

รูปที่ 2.28 ภาพผลงานของ ไพโรจน์ พิเชฐเมธากุล

แหล่งที่มา (ออนไลน์) <https://readthecloud.co/pairoj-pichetmetakul/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.29 ภาพผลงานของ ไพโรจน์ พิเชฐเมธากุล

แหล่งที่มา (ออนไลน์) <https://readthecloud.co/pairoj-pichetmetakul/>

รูปที่ 2.30 ภาพผลงานของ ไพโรจน์ พิเชฐเมธากุล

แหล่งที่มา (ออนไลน์) <https://thestandard.co/a-human-painting-exhibition/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.3 Jana Sophia Noelle (ยานา โซเฟีย โนล)

รูปที่ 2.31 Jana Sophia Noelle

แหล่งที่มา (ออนไลน์) <https://www.castforward.de/members/profile/janasophia-blessing>

อาศัยและทำงานในกรุงเบอร์ลินและซานฟรานซิสโกนอกเหนือจากการเป็นศิลปินทัศนศิลป์ Jana Sophia Nolleทำงานเป็นผู้สังเกตการณ์การเลือกตั้งระดับนานาชาติเป็นส่วนใหญ่เธออาศัยและทำงานในเนปาล เมียนมาร์ เบลารุส และแอลเบเนีย การทำงานที่หลากหลายนั้นและสภาพแวดล้อมที่มีชีวิตชีวาได้ช่วยบอกถึงความละเอียดอ่อนทางศิลปะของเธอประกอบด้วยภาพถ่ายและวิดีโอที่พบ ผลงานของ Nolle สามารถอธิบายได้ดีที่สุดว่าอยู่ระหว่างการวิจัย การสังเกต และการจัดทำเอกสาร บ่อยครั้งที่จุดเริ่มต้นของโครงการของเธอขึ้นอยู่กับประสบการณ์อัตชีวประวัติหรือปรากฏการณ์ทางสังคม ความสนใจของเธอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สะท้อนให้เห็นถึงความหลงใหลในการเปลี่ยนแปลงทางสังคม อัตลักษณ์ที่เปราะบาง ตลอดจนบุคคลที่ฝังอยู่ในสังคมและการเมืองการเปลี่ยนแปลงด้วยพื้นฐานการวิจัย เธอมักจะทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบ เช่นเดียวกับผู้สังเกตการณ์ การสแกนชีวิตของผู้อื่นและใช้วิธีการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และสารคดีประกอบฉากการถ่ายภาพ วิธีการของเธอเป็นแบบสหวิทยาการ โดยใช้การถ่ายภาพ วิดีโอ และการติดตั้ง (Catharine Clark Gallery, 2019)

ศิลปินภาพถ่าย Jana Sophia Nolle ตีพิมพ์หนังสือรวมผลงานภาพถ่ายซีรีส์ใหม่ในชื่อ Living Rooms โดยตามถ่ายรูปห้องนั่งเล่นในบ้านของผู้มีอันจะกินหลากหลายแห่งในซานฟรานซิสโก สหรัฐอเมริกา พร้อมไปกับเซ็ทออฟเพิงหมาแหงน, รถเข็นในซูเปอร์มาร์เก็ตที่ถูกดัดแปลงให้มีหลังคาสำหรับกันฝน, กองกระดาษลัง และอีกสารพันวัสดุที่ประกอบขึ้นมาเพื่อเป็นที่ซุกหัวนอนของชาวอเมริกันอีกหลายล้านคน ที่ตั้งอยู่กลางห้องนั่งเล่นกลางบ้าน - สิ่งปลูกสร้างอันน่าเศร้าที่คนไร้บ้านใช้พักอาศัย - บ้านของคนไร้บ้านที่ศิลปินจับมันมาตั้งไว้กลางบ้าน (จริง ๆ) ของคนอื่น สะท้อนความเหลื่อมล้ำในคุณภาพชีวิตที่เกิดขึ้นจริงในสังคมอเมริกา (และอื่นๆ ทั่วโลก) ในปัจจุบัน

โนลมีพื้นเพอยู่เยอรมัน เธอมีสตูดิโออยู่ที่เบอร์ลิน และซานฟรานซิสโก การมีโอกาสได้ใช้ชีวิตอยู่ในสหรัฐอเมริกา ทำให้เธอพบเห็นความเหลื่อมล้ำอันประจักษ์ชัด โดยเฉพาะกับความเหลื่อมล้ำในการครอบครองที่ดินและบ้าน ดังเช่นในข้อมูลจากธนาคารกลางของสหรัฐล่าสุดที่เปิดเผยว่า ผู้คนที่รวยที่สุดในสหรัฐอเมริกาซึ่งมีเพียง 1% กลับครอบครองทรัพย์สินคิดเป็น 31% ของประเทศนี้

“ขณะที่ฉันเริ่มทำงานโปรเจกต์นี้ ฉันพบว่าคนไร้บ้านต่างพูดเป็นเสียงเดียวกันว่าเขาเหมือนเป็นมนุษย์ล่องหน แม้กระทั่งรัฐก็ได้สนใจการมีอยู่ของพวกเขา ทั้งๆ ที่หากคุณเข้าไปในเขตใจกลางเมือง คุณจะเห็นคนไร้บ้านดินรอนอยู่มากมายเต็มไปหมด” โนล กล่าว ศิลปินทำงานร่วมกับองค์กรเพื่อคนไร้บ้าน Coalition of Homelessness ในการเฝ้าติดตามคนไร้บ้าน 15 คนในซานฟรานซิสโก ระยะเวลาแพร่ร้อนไปทั่วเมือง รวมถึงการถูกเจ้าหน้าที่ขับไล่

ซีรีส์ภาพถ่าย Living Rooms (ในซานฟรานซิสโก) จัดแสดงอยู่ที่ Torrance Art Museum ในแคลิฟอร์เนีย ขณะที่ซีรีส์ที่ศิลปินกำลังผลิตใหม่ในเบอร์ลิน มีแผนจัดแสดงที่ Haus am Kleistpark ในเดือนมีนาคม 2021 ที่เบอร์ลิน ส่วนหนังสือรวมภาพถ่าย Living Rooms จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ Kerber Verlag (BOTS, 2020)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.32 ภาพผลงาน Living Rooms

แหล่งที่มา (ออนไลน์) <https://botsworld.co/content/jana-sophia-nolle-living-rooms>

รูปที่ 2.33 ภาพผลงาน Living Rooms

แหล่งที่มา (ออนไลน์) <https://botsworld.co/content/jana-sophia-nolle-living-rooms>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.34 ภาพผลงาน Living Rooms

แหล่งที่มา (ออนไลน์) <https://botsworld.co/content/jana-sophia-nolle-living-rooms>

รูปที่ 2.35 ภาพผลงาน Living Rooms

แหล่งที่มา (ออนไลน์) <https://botsworld.co/content/jana-sophia-nolle-living-rooms>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าจัดการและวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบระเบียบทั้งวิธีการสร้างสรรค์ และกระบวนการสร้างสรรค์ เพื่อให้ผลงานที่ถูกสร้างสรรค์ออกมานั้นเป็นไปตามที่ข้าพเจ้าวางแผนอย่างถูกต้อง และ เพื่อสะท้อนให้เห็นภาพในมุมมองที่ข้าพเจ้าต้องการจะสื่อออกมาอย่างถูกต้อง โดยการทำงานของข้าพเจ้านั้นมีหลากหลายขั้นตอนและหลากหลายรูปแบบทั้งการตัดเย็บ การขึ้นรูป รวมถึงการขัดเงา เพื่อให้ได้ผลงานที่สมบูรณ์ที่สุด การทำงานในครั้งนี้เป็นการทำงานที่ท้าทาย ข้าพเจ้าจึงมีความจำเป็นต้องลงพื้นที่เพื่อศึกษาหาข้อมูลอย่างถูกต้องเพื่อให้ผลงานที่ออกมานั้นสะท้อนภาพความจริงให้ได้มากที่สุด เพื่อให้ผู้คนที่ชมผลงานนั้นได้รู้สึกเช่นเดียวกับข้าพเจ้าจริงๆ โดยข้าพเจ้าได้เลือกใช้วัสดุที่มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มคนไร้บ้าน และ ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ขึ้นมา

3.1 กำหนดแนวคิดสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ทางการจัดวางองค์ประกอบ

คนไร้บ้านเป็นกลุ่มคนที่ถูกกลั่นแกล้งมากที่สุด หรือ ถ้าพูดในอีกมุมหนึ่งเป็นกลุ่มคนที่อยู่ในจุดตกต่ำที่สุดในสังคมและเป็นกลุ่มคนที่ขาดแคลนหลักปัจจัย4ทุกประการ ทั้งเครื่องนุ่งห่ม อาหาร ยา และ ที่อยู่อาศัย หลักปัจจัย4เป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตแต่กลับกลายเป็นว่ากลุ่มคนไร้บ้านนั้นขาดทุกสิ่งอย่างที่จำเป็น รวมถึงไม่มีบัตรประชาชนด้วย ซึ่งการที่ไม่มีบัตรประชาชนนั้นก็หมายความว่า จะไม่ได้รับการรักษาพยาบาลอย่างแน่นอน

ร่วมกับคำคมที่ข้าพเจ้าได้พบเห็นนั่นคือ “กรุงเทพฯ...ชีวิตดีๆที่ลงตัว” ทำให้ข้าพเจ้าได้ตั้งข้อสงสัยว่าจริงๆแล้วเป็นชีวิตดีๆที่ลงตัวสำหรับทุกคนหรือไม่ เพราะประชากรคนไร้บ้านนั้นมีอยู่ทุกที่ไม่ว่าจะตามท้องถนน สถานีรถไฟ หน้าห้างสรรพสินค้า และมีมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ประชากรคนไร้บ้านนั้นมีจำนวนมาก และมีมากขึ้นเรื่อยๆด้วยเหตุเพราะสถานการณ์โควิด หรือ เศรษฐกิจที่ตกต่ำ จึงทำให้หางานยากหรือถูกไล่่ออกจากที่งานเก่า

ซึ่งการทำงานของข้าพเจ้านั้นจะสร้างสรรค์ออกมาให้สอดคล้องกับหลักปัจจัย4ที่ทุกคนควรได้รับ โดยจะทำงานออกมาให้อยู่ในรูปแบบของสิ่งของที่จำเป็นสำหรับผู้คนในการใช้ชีวิตประจำวัน

โดยจะมีวัตถุที่เป็นตัวผลงานถูกจัดแสดงในรูปแบบประติมากรรม และ จะมีวิดีโอที่ฉายเรื่องราวเกี่ยวกับคนไร้บ้าน เพื่อเพิ่มความน่าสนใจ และ เพื่อให้ผู้ชมผลงานได้เข้าใจ

3.2 กำหนดเทคนิคของผลงานวิทยานิพนธ์ทางศิลปะสื่อผสม

สร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบศิลปะการจัดวาง โดยใช้เทคนิคประติมากรรม

ขั้นตอนที่ 1 ลงพื้นที่เพื่อหาข้อมูลการเป็นอยู่ของคนไร้บ้าน เพื่อที่จะนำรูปแบบของพื้นที่ตรงนั้นมาทำต้นแบบ

ขั้นตอนที่ 2 วางแผนขั้นตอนการทำงาน และ สำรวจพื้นที่การติดตั้งผลงาน รวมถึงเตรียมการเรื่องวัสดุอย่างละเอียดเพื่อให้ผลงานออกมาดีที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 ขึ้นตัวชิ้นงานด้วยเสื่อยืด และ ทาเรซินเพื่อให้ตัวเสื่อยืดแข็งอยู่ตัว และ เพิ่มมวลด้วยเสื่อยืดต่อไปจนได้มวลตามที่ต้องการ

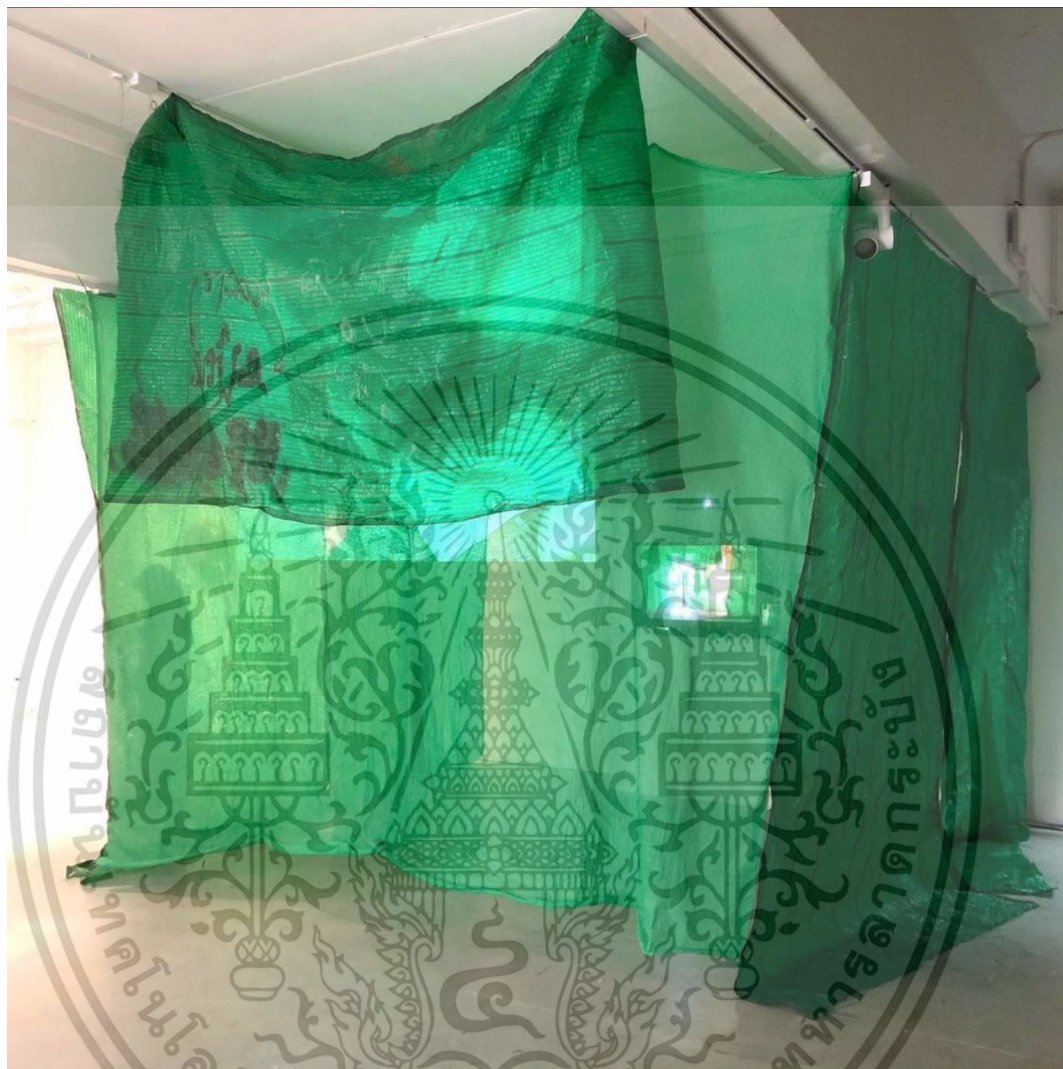
ขั้นตอนที่ 4 ตัดแต่งผลงานโดยการเจียรเพื่อลบคมของเรซินที่อาจทำให้เกิดอันตรายได้ และ เพื่อให้ตัวชิ้นงานมีผิวที่ตึงเรียบตามต้นแบบ

ขั้นตอนที่ 5 แต่งผิวโดยใช้สีเคลือบชิ้นงานเพื่อให้ชิ้นงานมีความเงาและมีสีสันทึ่เด่นชัดขึ้น

3.3 กำหนดเนื้อหาของผลงานวิทยานิพนธ์ทางศิลปะสื่อผสม

เป็นการหยิบยกเรื่องราวการโดนเอาเปรียบ หรือ ความยากลำบากของคนไร้บ้านมานำเสนอในรูปแบบงานประติมากรรม เพื่อแสดงให้เห็นถึงความยากลำบาก และ การโดนเอาเปรียบของคนไร้บ้าน ที่ไม่ยุติธรรมในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง จึงนำมาสู่การสร้างสรรค์เป็นผลงานประติมากรรมโดยผลงานสร้างสรรค์ถ่ายทอดให้เห็นถึงความเป็นอยู่ของคนไร้บ้าน เพื่อนำเสนอให้ผู้คนทั่วไปได้รับรู้ และ เข้าใจถึงกลุ่มคนไร้บ้านที่ขาดแคลนหลักปัจจัย 4 ในทุกด้าน

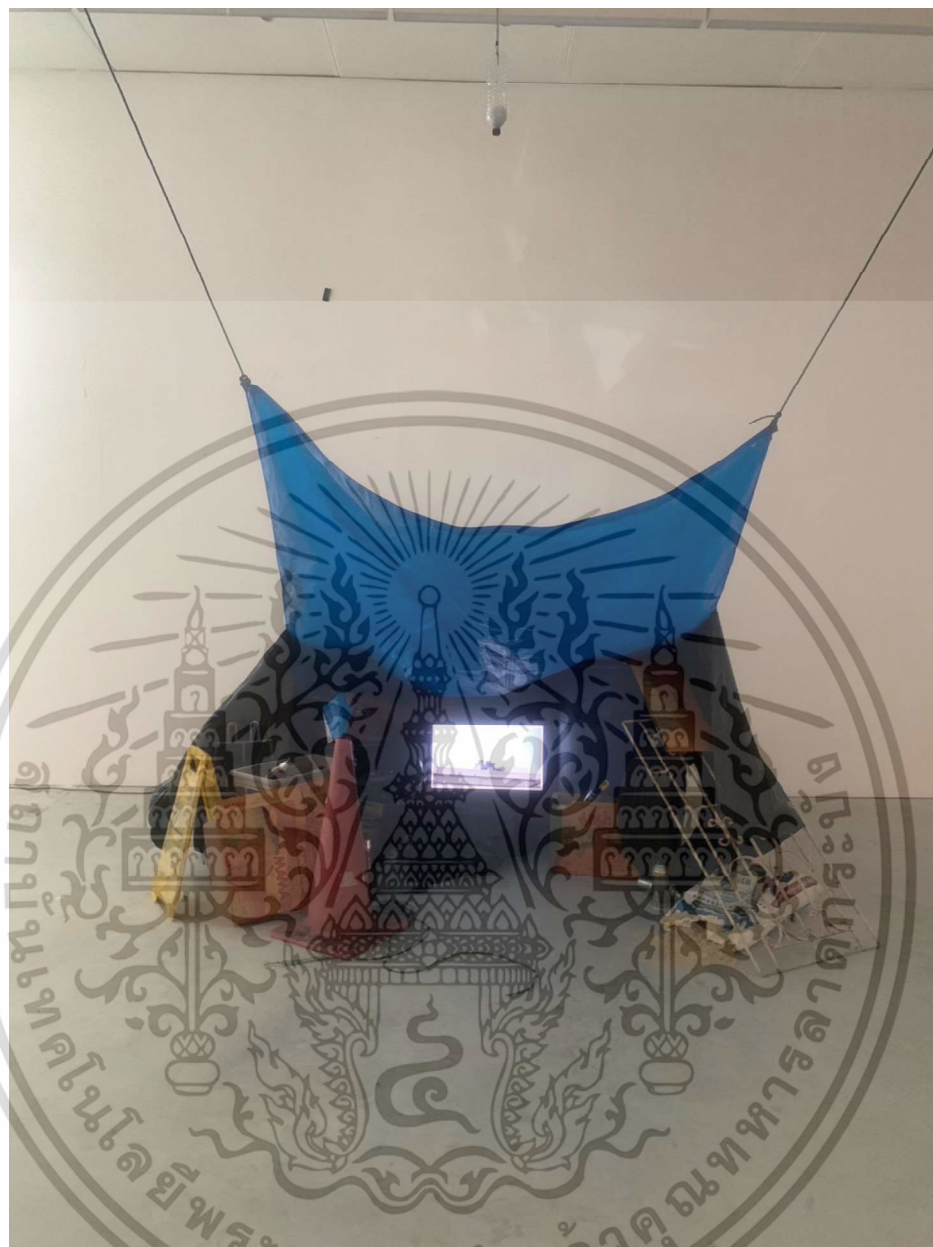
3.3.1 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

รูปที่ 3.1 "Reflection", 2565, ศิลปะสื่อผสม, 3x3x4เมตร.

ที่มา : ผู้วิจัย กานต์ เอี่ยมกุล, 2565

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.2 "HOME", 2565, ศิลปะสื่อผสม, 3x2x2เมตร.

ที่มา : ผู้วิจัย กานต์ เอี่ยมกุล, 2565

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.3 "ซาเล้ง", 2565, ศิลปะสื่อผสม, 2x2x1.5เมตร.

ที่มา : ผู้วิจัย กานต์ เอี่ยมกุล, 2565

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.4 "Money", 2565, ประกอบสร้าง, แปรผันตามพื้นที่

ที่มา : ผู้วิจัย กานต์ เอี่ยมกุล, 2565

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์

รูปที่ 3.5 เสื้อยืด

แหล่งที่มา (ออนไลน์) : <https://shopee.co.th/>

รูปที่ 3.6 กรรไกร

แหล่งที่มา (ออนไลน์) : <https://www.pkspeaker.com/zh/products/343431>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.7 ถุงขยะ

แหล่งที่มา (ออนไลน์) : <http://www.officepromart.net/product/1772/%>

รูปที่ 3.8 ผ้าใบ

แหล่งที่มา (ออนไลน์) : <https://www.globalhouse.co.th/catalog/catagory/1007/1>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.9 เรซินใส

แหล่งที่มา (ออนไลน์)

https://www.suksapanpanit.com/index.php?route=product/product&product_id=981

รูปที่ 3.10 เครื่องเจียร

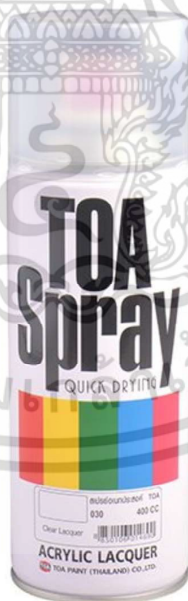
แหล่งที่มา (ออนไลน์) : <https://kinikthai.co.th/th/grinding-machine/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.11 กระดาษทราย

แหล่งที่มา (ออนไลน์) : <http://jcmart1998.lnwshop.com/product/218/>

รูปที่ 3.12 สีเคลือบเงา

แหล่งที่มา (ออนไลน์) : <https://nocnoc.com/p/Concrete-Garage-Floor-Coating/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.13 จอคอมพิวเตอร์

แหล่งที่มา (ออนไลน์) : <https://www.bloggang.com/m/viewdiary.php?id=kim-peernat&month=12-2019&date=02&group=1&gblog=37>

รูปที่ 3.14 โปรเจคเตอร์

แหล่งที่มา (ออนไลน์) : <https://www.pratima-ishop.com/product/689/>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.15 โปรแกรม iMovie

แหล่งที่มา (ออนไลน์) : <https://apps.apple.com/th/app/imovie/id377298193?l=th>

รูปที่ 3.16 โปรแกรม Procreate

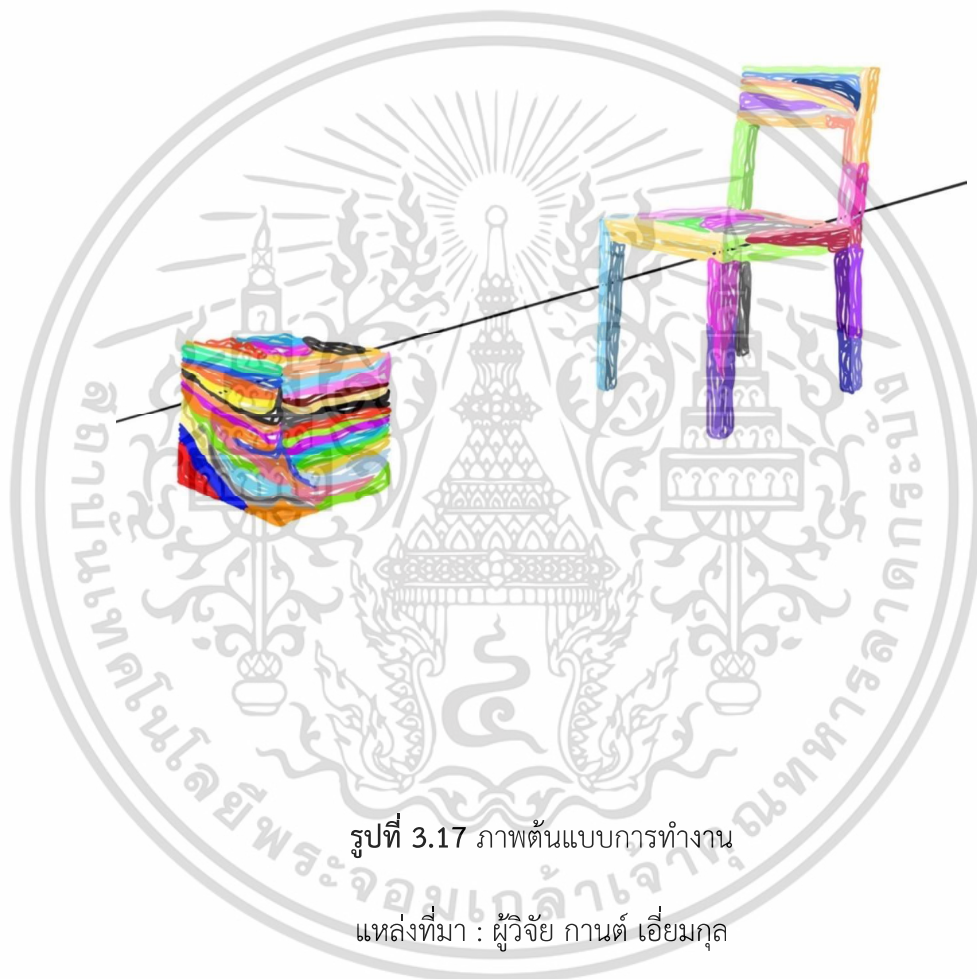
แหล่งที่มา (ออนไลน์) : <https://procreate.com/ipad>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

3.5.1 ขั้นตอนการสร้างภาพร่าง

เมื่อกำหนดเนื้อหาและรูปแบบได้แล้วก็เริ่มทำต้นด้วยโปรแกรม Procreate โดยการเขียนรูปแบบที่ต้องการให้ตรงตามสิ่งที่คิดมากที่สุด

รูปที่ 3.17 ภาพต้นแบบการทำงาน

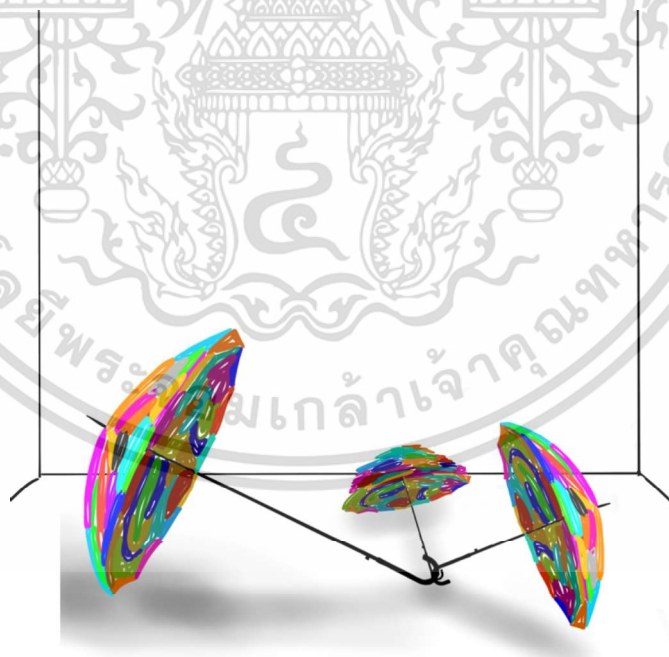
แหล่งที่มา : ผู้วิจัย กานต์ เอี่ยมกุล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.18 ภาพต้นแบบการทำงาน

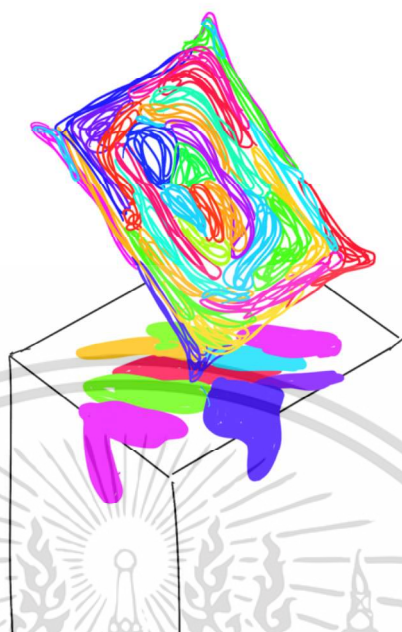
แหล่งที่มา : ผู้วิจัย กานต์ เอี่ยมกุล

รูปที่ 3.19 ภาพต้นแบบการทำงาน

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย กานต์ เอี่ยมกุล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

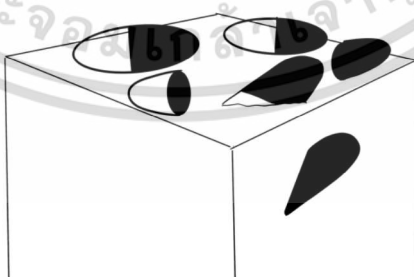

รูปที่ 3.20 ภาพต้นแบบการทำงาน

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย กานต์ เอี่ยมกุล

ทั้งหมด 6 ชัณ

รูปที่ 3.21 ภาพต้นแบบการทำงาน

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย กานต์ เอี่ยมกุล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6 การกำหนดรูปแบบ

เป็นลักษณะรูปแบบที่มีความคล้ายคลึงกับวัตถุที่สามารถพบได้ทั่วไป ที่เกิดจากการ ประกอบกันของทัศนธาตุทางศิลปะดังต่อไปนี้

1. รูปทรง (Form) ใช้รูปทรงของเก้าอี้ที่สื่อถึงที่พักพิง หรือ จุดพัก เก้าอี้เป็นรูปทรงที่แสดงถึงความสะอาดสบาย
2. สี (Colors) สีที่ใช้ในการทำงานชุดนี้ส่วนมากเป็นสีโทนฉูดฉาดเป็นสีที่ได้จากเนื้อผ้าของเสื้อแต่ละตัว โดยไม่มีการแต่งสีใดๆในตัวชิ้นงาน ชุดสีจะสื่อให้เห็นถึงความสดใสแต่จะตรงข้ามกับการติดตั้งผลงานที่จะดูเรียบเหงาทำให้รู้สึกถึงความอ้างว้างหดหู่
3. ที่ว่าง (Space) กำหนดให้ที่ว่าง โดยรอบของตัวผลงานให้พื้นที่ว่างให้กว้างมากที่สุดเพื่อให้สื่อถึงอารมณ์ความรู้สึกของความอ้างว้างโดดเดี่ยว
4. การเน้น (Emphasis) การใช้ขนาด หรือ สี เพื่อสร้างเส้นนำสายตาจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง

3.7 กำหนดเทคนิคของผลงานวิทยานิพนธ์ทางประติมากรรม

สร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบประติมากรรม ใช้เทคนิคการปั้นแบบขึ้นมวลและน้ำหนักพร้อมกัน

ขั้นตอนที่ 1 ตัดแต่งโครงสร้างของตัวชิ้นงานเอาส่วนที่ไม่ใช้ออก

ขั้นตอนที่ 2 เพิ่มมวลและน้ำหนักโดยการวางเศษเสื่อที่ถูกตัดแบ่งเป็นชิ้นพอดี และ ทาเรซินเพื่อเป็นตัวกลางที่ทำให้ผ้าติดกับโครงสร้างและทำให้ผ้าแข็งแรง ทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆจนได้รูปทรงที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 3 ตัดแต่งส่วนที่มีความคมออก และ ทำการขัดหน้าผิวให้เรียบตึงจนได้แบบที่ต้องการ

3.8 กำหนดเนื้อหาของผลงานวิทยานิพนธ์ทางประติมากรรม

เป็นการตั้งคำถามว่ากลุ่มคนไร่บ้านนั้นมีชีวิตดี ๆ ที่ลงตัวตามคำคมกรุงเทพหรือไม่ เพราะ จาก การลงพื้นที่ และ การหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตนั้นกลับพบว่ากลุ่มคนไร่บ้านนั้นอาจไม่ได้มีชีวิตดี ๆ ที่ลงตัวตามที่อ้างไว้ เนื่องด้วยกลุ่มคนไร่บ้านนั้นเป็นกลุ่มคนที่ไร้อาชีพ ไร้ที่อยู่ รวมถึงขาดแคลนอาหารและยาอีกด้วย

3.9 ขั้นตอนการสร้างสรรค์

1. ศึกษาหาข้อมูลการทำงาน และ เนื้อหาของแนวความคิดให้ครบถ้วน
2. ทำต้นแบบตามแนวความคิดที่ได้วางแผนไว้อย่างละเอียด
3. นำทั้งสองส่วนมารวมกัน รวมถึงการเสริมแนวความคิดของข้าพเจ้าเข้าไปด้วย

วิทยานิพนธ์ของผู้สร้างสรรค์ต้องการนำเสนอมุมมองของคนไร่บ้านที่ถูกกลืนลอนสิทธิ หรือ ถูกเอาเปรียบโดยผู้คนที่ทั่วไป ซึ่งสิ่งที่ได้รับจากการศึกษาผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ นำมาสู่การสร้างสรรค์ผลงาน “รอยต่อชนชั้นทางสังคมของคนไร่บ้าน” ที่จะแสดงให้เห็นถึงมุมมองของคนไร่บ้านที่ขาดแคลนคุณภาพชีวิต หรือ เป็นกลุ่มคนที่ตกต่ำที่สุดในประเทศ

ผลงานชุดนี้จะสะท้อนอารมณ์และความคิดของข้าพเจ้าได้อย่างครบถ้วน โดยผลงานชุดนี้มีความต้องการที่จะนำเสนอให้กับคนทุกระดับชั้นให้เข้าใจในตัวของกลุ่มคนไร่บ้านว่าการที่อยู่ในจุดนี้รู้สึกเช่นไร และเพื่อเรียกร้องสิทธิอันชอบธรรมของกลุ่มคนไร่บ้านให้กลับมาเท่าเทียมกับมนุษย์ทั่วไป

3.10 การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ข้าพเจ้าได้รวบรวมข้อมูลเนื้อหาของกลุ่มคนไร่บ้านในเมืองกรุง หลักของสาระเนื้อหาที่เกี่ยวข้องในผลงานโดยหาข้อมูลดังนี้

1. หาข้อมูลต่างๆจากสื่ออินเทอร์เน็ต
2. หาข้อมูลจากการบันทึกภาพ บันทึกวีดีโอ และ สอบถามพูดคุยในพื้นที่จริง
3. นำข้อมูลทั้งสองทางมารวมกันและ เสริมสร้างรูปแบบทางความคิดของข้าพเจ้าเข้าไป และ ทำต้นแบบ ก่อนที่จะเริ่มทานขึ้นจริง

รูปที่ 3.22 ภาพถ่ายการลงพื้นที่

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย กานต์ เอี่ยมกุล

รูปที่ 3.23 ภาพถ่ายการลงพื้นที่

แหล่งที่มา : ผู้วิจัย กานต์ เอี่ยมกุล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.11 การสร้างภาพร่างผลงาน

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่และการหาจากอินเทอร์เน็ตแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาจุดเชื่อมโยงของบริบทในภาพ กับ วัสดุที่เลือกใช้ว่ามีความสอดคล้องกันมากเพียงใด มีขั้นตอน ดังนี้

1. นำภาพถ่ายมาวิเคราะห์หาวัตถุที่สนใจและสะท้อนความรู้สึกได้มากที่สุด
2. นำภาพวัตถุจัดวางในโปรแกรม Procreate
3. วาดตกแต่งเพิ่มเติมให้อยู่ในรูปแบบที่ต้องการตามแนวความคิด
4. นำต้นแบบมาปรับแต่งสีตามความเหมาะสมให้สะท้อนความรู้สึกได้มากที่สุด
5. สร้างภาพร่างหลากหลายรูปแบบ

3.12 การสร้างสรรค์ผลงานจริง

เมื่อรวบรวมข้อมูลได้อย่างครบถ้วน และ นำข้อมูลที่ได้รับ นำมาวิเคราะห์ และ ปรับแต่งเพิ่มเติมผ่านชุดความคิดของตัวเอง และ เริ่มการทำต้นแบบและปรับเปลี่ยนบางส่วนเพื่อให้ตรงกับสิ่งที่ข้าพเจ้าต้องการจะอธิบายได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

1. ศึกษาหาข้อมูลการทำงาน และ เนื้อหาของแนวความคิดให้ครบถ้วนผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต
2. ทำต้นแบบตามแนวความคิดที่ได้วางแผนไว้อย่างละเอียด โดยใช้แอปพลิเคชัน Procreate ในการทำรูปต้นแบบโดยขึ้นต้นแบบจากรูปจริง และ วาดตกแต่งเพิ่มเติมจนเสร็จสมบูรณ์ในส่วนของต้นแบบ
3. วางแผนการหาซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการทำงานอย่างถี่ถ้วน
4. เตรียมอุปกรณ์ในการทำงานให้ครบถ้วน และ เริ่มทำงานชิ้นจริงตามขั้นตอนที่วางแผนไว้ โดยนำวัสดุจริงที่ต้องการมาเป็นโครงสร้างต้นแบบ
5. ตัดเสื่อยัดเป็นชั้นที่มีขนาดที่เหมาะสม และ นำมาแปะกับวัตถุที่ข้าพเจ้าเตรียมมาเป็นโครงสร้างโดยใช้เรซินเป็นตัวเชื่อมระหว่างวัตถุกับเศษเสื่อยัดที่ ทาวน์เซ่นนี้จนได้รูปทรงที่ต้องการ
6. ตัดแต่งด้วยเครื่องเจียร์โดยใช้ใบกระดาษทรายในการขัดเหลาให้ได้ความโค้งมนและใช้ใบตัดในการตัดแต่งรูปทรง ให้ได้มวล เพื่อให้ได้ความเรียบตามรูปทรงที่ต้องการ
7. ใช้กระดาษทรายขัดผิวเรซินให้เรียบเนียนจากการขัดด้วยเครื่องเจียร์ โดยไล่ระดับจากเบอร์หยาบไปเบอร์ละเอียดเพื่อให้ได้ความตึงของผิวตัวผลงาน
8. พ่นเคลือบเงาด้วยสเปรย์เคลือบเงาเพื่อให้ตัวผลงานมีความใสและเพิ่มความคมชัดของสีสันที่เกิดจากตัวเศษเสื่อที่ติดลงไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “รอยต่อชนชั้นทางสังคมของคนไร้บ้าน” เป็นการสร้างสรรค์ผลงานผ่านมุมมองของข้าพเจ้าที่มีความเห็นอกเห็นใจและความสงสัยต่อกลุ่มคนไร้บ้าน ว่าทำไมกลุ่มคนเหล่านี้ต้องมาอยู่เช่นนี้ไร้ที่อยู่อาศัย หรือ แม้แต่อาหาร จึงทำให้ข้าพเจ้าตระหนักได้ว่าในโลกใบนี้มีความเหลื่อมล้ำอยู่ทุกหนทุกแห่งไม่มีสิ่งใดที่เท่าเทียมกันจากปัจจัยหลายๆอย่างที่เกิดขึ้นกับตัวบุคคล หรือ สังคม ข้าพเจ้าจึงอยากเสนอมุมมองของกลุ่มคนไร้บ้านผ่านผลงานศิลปะ เพื่อที่จะสะท้อนให้ผู้ที่ตั้งใจหรือไม่สนใจ ให้เห็นถึงรูปแบบการใช้ชีวิตและความเป็นอยู่ของคนไร้บ้าน และ เพื่อให้ผู้ที่ชมผลงานของข้าพเจ้าได้รู้สึกถึงอารมณ์ของคนไร้บ้าน โดยผ่านรูปแบบผลงานศิลปะสื่อผสม อันประกอบไปด้วย ศิลปะจัดวาง ประติมากรรม และวิดีโอ ผ่านความรู้สึกของข้าพเจ้าที่มีต่อกลุ่มคนไร้บ้าน

4.1 วิเคราะห์ผลงานโดยรวม

ผลงานชุดนี้เป็นการสร้างสรรค์ด้วยรูปแบบสื่อผสม อันประกอบไปด้วย ศิลปะจัดวาง ประติมากรรม และ วิดีโอ โดยที่เน้นไปในด้านการสื่ออารมณ์ให้ผู้ชมได้สัมผัสกับบรรยากาศของความหดหู่ ความรู้สึกของคนไร้บ้าน และความอึดอัด ดังนั้นผลงานทั้ง 5 ชิ้นนี้จะถูกจัดวางทำให้รู้สึกอึดอัด มีกลิ่น มีแสง และเสียง เพื่อให้ได้รับความรู้สึกอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผลงานชิ้นที่1,2 และ 3 จะเป็นผลงานที่ขึ้นต้นแบบจากของจริงเพื่อให้ได้รูปทรงที่ถูกต้องและสมจริงที่สุด โดยจะมีเสื่อมือสองที่ถูกตัดเป็นชิ้นเล็กๆ นำมาแปะติดลงบนตัววัตถุโดยรอบเพื่อสร้างชั้นผิวของสีและเพื่อสร้างน้ำหนักและพื้นผิวของผลงาน และผลงานทั้งสองชิ้นนี้จะมีวิดีโอของคนไร้บ้านเป็นส่วนประกอบในผลงานเพื่อที่จะสื่อให้ผู้ชมได้เข้าใจได้ง่ายขึ้นและเพื่อให้ผู้ชมเข้าใจในวิถีความเป็นอยู่ของคนไร้บ้าน

ผลงานชิ้นที่4และ5จะเป็นผลงานที่ถูกสร้างขึ้นตามต้นแบบจริงเช่นกันแต่จะไม่ได้ใช้ต้นแบบจริงมาทำ ในตัวผลงานจะถูกขยายให้ใหญ่ขึ้นเพื่อสื่อให้เห็นถึงความสำคัญของสิ่งสิ่งนั้น โดยตัวผลงานจะมีการใช้เศษผ้าแปะอยู่โดยรอบเช่นกันเหมือนกับผลงานชิ้นที่1ถึง3 และ ผลงานชิ้นที่5จะถูกขึ้นต้นผลจากชิ้นจริงและนำเศษผ้ามาแปะติด และโดยรอบจะมีเศษเหรียญที่กระจัดกระจายอยู่โดยรอบเพื่อสื่อให้เห็นว่าสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิตทั้ง4นั้นล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่ต้องใช้เงินซื้อเท่านั้นแต่คนไร้บ้านเป็นกลุ่มคนที่ขาดสิ่งที่สำคัญที่สุดมากที่สุดนั่นคือเงิน

4.2 วิเคราะห์ค่าความงามด้านรูปลักษณ์และเนื้อหา

ผลงานชิ้นที่ 1 รูปทรง (Form)

รูปที่ 4.1 วิเคราะห์รูปทรง

รูปที่ 4.2 วิเคราะห์รูปทรง

เป็นการใช้เก้าอี้จริงขึ้นฟอร์มเพื่อให้ได้รูปทรงที่ต้องการรวมถึงการใช้หมอนจริงมาเป็นต้นแบบและเพิ่มจินตนาการเสริมสร้างให้หมอนมีขนาดที่ยาวเกินจริงและมีรูปทรงคนที่กำลังนอนอยู่บนหมอนเพื่อสื่อให้เห็นถึงความรู้สึกของการพักผ่อนและปูพื้นด้วยเสื่อยัดที่กระจายออกมาจากตัวคนนอนเป็นทรงกลม

ผลงานชิ้นที่ 2 รูปทรง (Form)

รูปที่ 4.3 วิเคราะห์รูปทรง

รูปที่ 4.4 วิเคราะห์รูปทรง

ใช้รูปทรงจริงจากร่มชายหาดที่มีขนาดใหญ่และใช้ร่มขนาดเล็กตามที่ข้าพเจ้าเคยได้พบเห็นที่พักอาศัยของคนไร่บ้านที่จะใช้ร่มขนาดใหญ่มาวางเอียงเป็นดั่งหลังคาบังแดด มีรูปทรงกลมและนูน และ เสื้อยืดที่ถูกตัดเป็นสี่เหลี่ยมด้านไม่เท่าแปะอยู่บนร่ม

ผลงานชิ้นที่ 3 รูปทรง (Form)

รูปที่ 4.5 วิเคราะห์รูปทรง

รูปที่ 4.6 วิเคราะห์รูปทรง

เฟรมวาดภาพเป็นทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่มีขนาดที่แตกต่างกันออกไปถูกจัดวางอยู่ใกล้กันที่อยู่ในรูปแบบของสี่เหลี่ยมเพื่อสื่อถึงการโดนตีกรอบที่เกิดขึ้นจากสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 4 รูปทรง (Form)

รูปที่ 4.7 วิเคราะห์รูปทรง

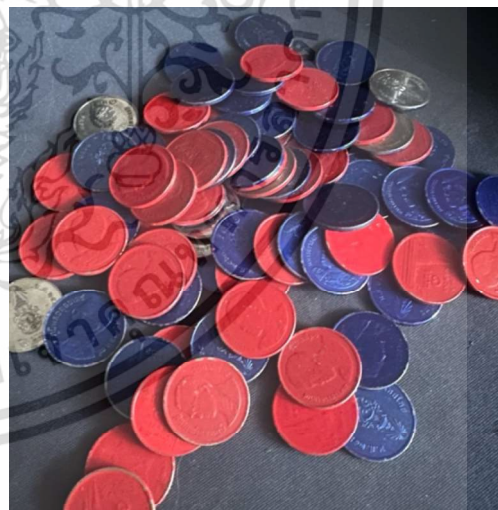
รูปที่ 4.8 วิเคราะห์รูปทรง

รูปทรงจริงของเม็ดยาแคปซูลที่เป็นทรงรีและขยายขนาดขึ้นจากเดิมเพื่อสร้างความแปลกตาและลบภาพจำจากเม็ดยาทั่วไป

ผลงานชิ้นที่ 5 รูปทรง (Form)

รูปภาพที่ 4.9 วิเคราะห์รูปทรง

รูปภาพที่ 4.10 วิเคราะห์รูปทรง

เป็นรูปทรงจริงของขันตักน้ำเป็นทรงกระบอกก้นทึบและมีเหรียญบาททรงกลมถูกวางกระจายอยู่รอบขัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สี (Color)

ผลงานชิ้นที่ 1 สี (Color)

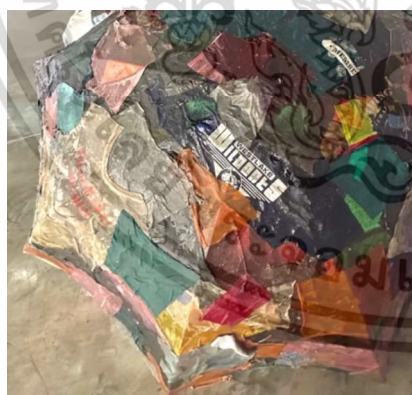
รูปที่ 4.11 วิเคราะห์สี

รูปที่ 4.12 วิเคราะห์สี

ใช้สีสันทันทีที่ฉีกขาดจากเสื่อยืดแต่ละตัวมาสร้างเป็นผลงานเหมือนและเก้าอี้เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสดใส และ ขัดชั้นงานให้เห็นชั้นผิวของเสื่อยืดที่ทับซ้อนกันจนทำให้เกิดสีสันทันทีที่สดใสและเยอะยิ่งขึ้น และใช้เสื่อที่มีสีเข้มหม่นปูลงบนพื้นเพื่อสื่อให้เห็นถึงความหม่นหมอง

ผลงานชิ้นที่ 2 สี (Color)

รูปที่ 4.13 วิเคราะห์สี

รูปที่ 4.14 วิเคราะห์สี

ใช้สีสันทันทีที่ฉีกขาดที่ได้จากเสื่อยืดที่ถูกตัดออกเป็นชิ้นและถูกวางสลับสีไปมาเพื่อให้เกิดสีสันทันทีที่หลากหลายและแปลกตาจากร่มทั่วไป เพื่อให้ได้ความรู้สึกของความรุ่มเย็นสบาย และเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสดใส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชั้นที่ 3 สี (Color)

รูปที่ 4.15 วิเคราะห์สี

รูปที่ 4.16 วิเคราะห์สี

ตรงกลางเป็นเฟรมสีขาวยุคที่มีภาพวาดความฝันของคนไร้บ้านแต่ละคน และ โดยรอบเป็นเฟรมผ้าใบที่ถูกแกะเสื่อยึดลงไปโดยมีสีเส้นสดใสนิวตาสอดุดตา

ผลงานชั้นที่ 4 สี (Color)

รูปที่ 4.17 วิเคราะห์สี

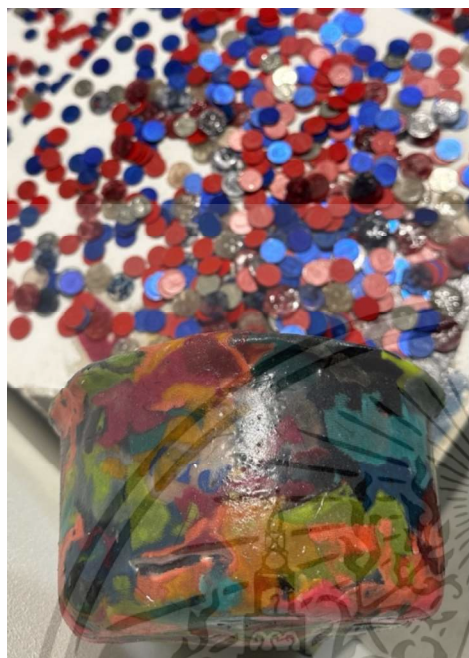

รูปที่ 4.18 วิเคราะห์สี

มีสีเส้นที่สดใสที่ได้จากเสื่อยึดในตัวเม็ดยาจะมีสองโทนสีตามเม็ดยาจริง ด้านหนึ่งของเม็ดยาจะเป็นโทนร้อนและฝั่งตรงข้ามจะเป็นโทนเย็นเพื่อให้เข้าใจตั้งแต่ครั้งแรกที่เห็นว่าเป็นเม็ดแคปซูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชั้นที่ 5 สี (Color)

รูปที่ 4.19 วิเคราะห์สี

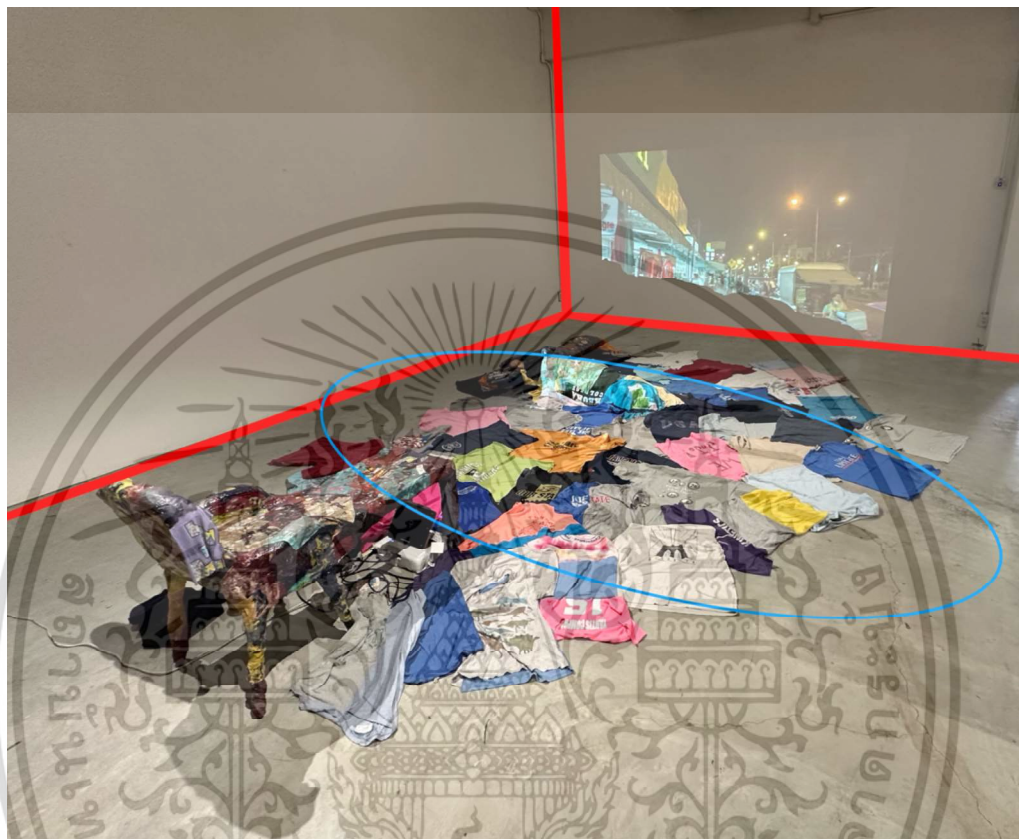

รูปที่ 4.20 วิเคราะห์สี

ตัวชั้นมีสีเส้นที่สดใสเกิดจากเส้นยัดที่ถูกตัดเป็นชิ้นเล็กๆมาแปะทับซ้อนกันหลายชั้นและหลายสี ด้วยเรซินโดยรอบของชั้นและถูกเจียเปิดหน้าผิวเพื่อให้เห็นถึงชั้นผ้าก่อนหน้าที่มีหลากหลายสี ตัวเหรียญจะมีสี น้ำเงิน แดง และ สีจริงของเหรียญปะปนกันไป เพื่อเป็นตัวแทนของสีธงชาติ

พื้นที่ว่าง(Space)

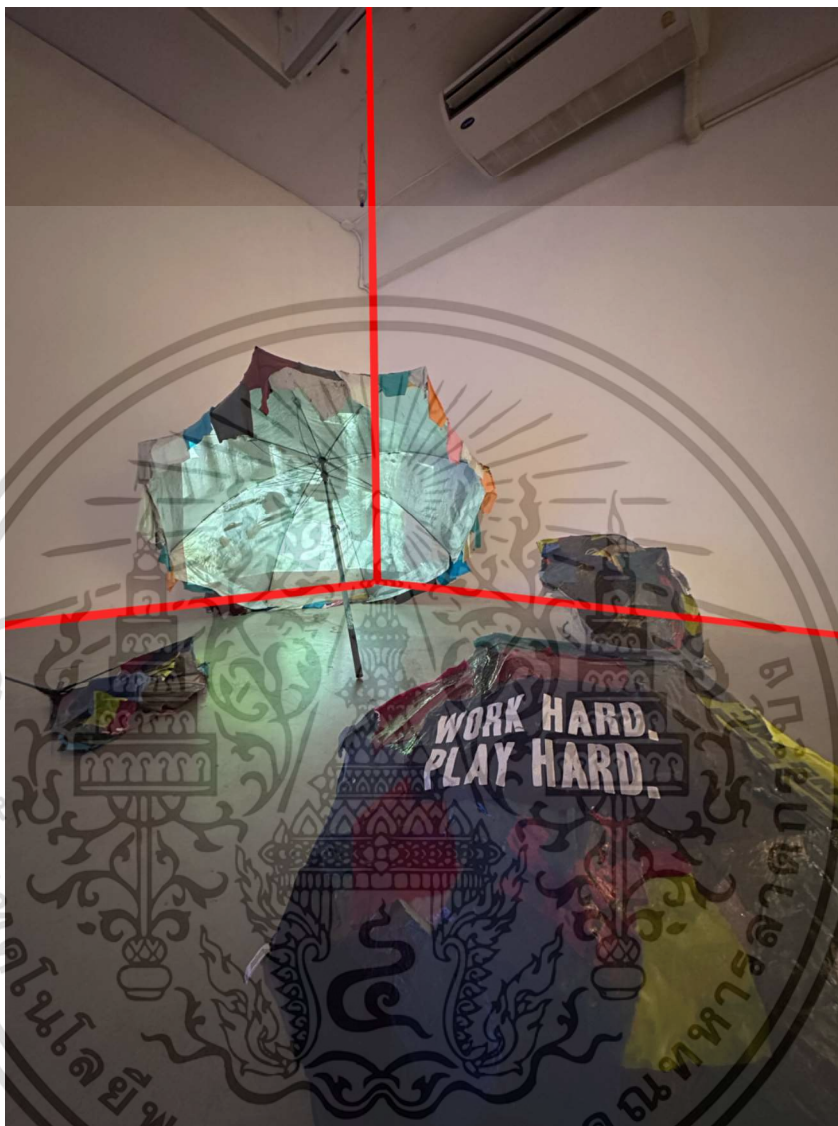
ผลงานชิ้นที่ 1 พื้นที่ว่าง (Space)

รูปที่ 4.21 วิเคราะห์พื้นที่ว่าง

เป็นการทิ้งพื้นที่ว่างระหว่างตัวชิ้นงานแก้วไปจนถึงชิ้นงานหมอน โดยบริเวณที่ว่างนั้นมีการปูด้วยเสื่อยัดที่มีสีหม่นหรือเข้มที่ถูกจัดวางให้ทับกันในส่วน เพื่อสร้างพื้นที่ของตัวชิ้นงานทั้งสองให้สอดคล้องกัน และ พื้นที่ที่โดยรอบชิ้นงานเพื่อสื่อถึงความอ้างว้าง และ ความโดดเดี่ยว

ผลงานชิ้นที่ 2 พื้นที่ว่าง (Space)

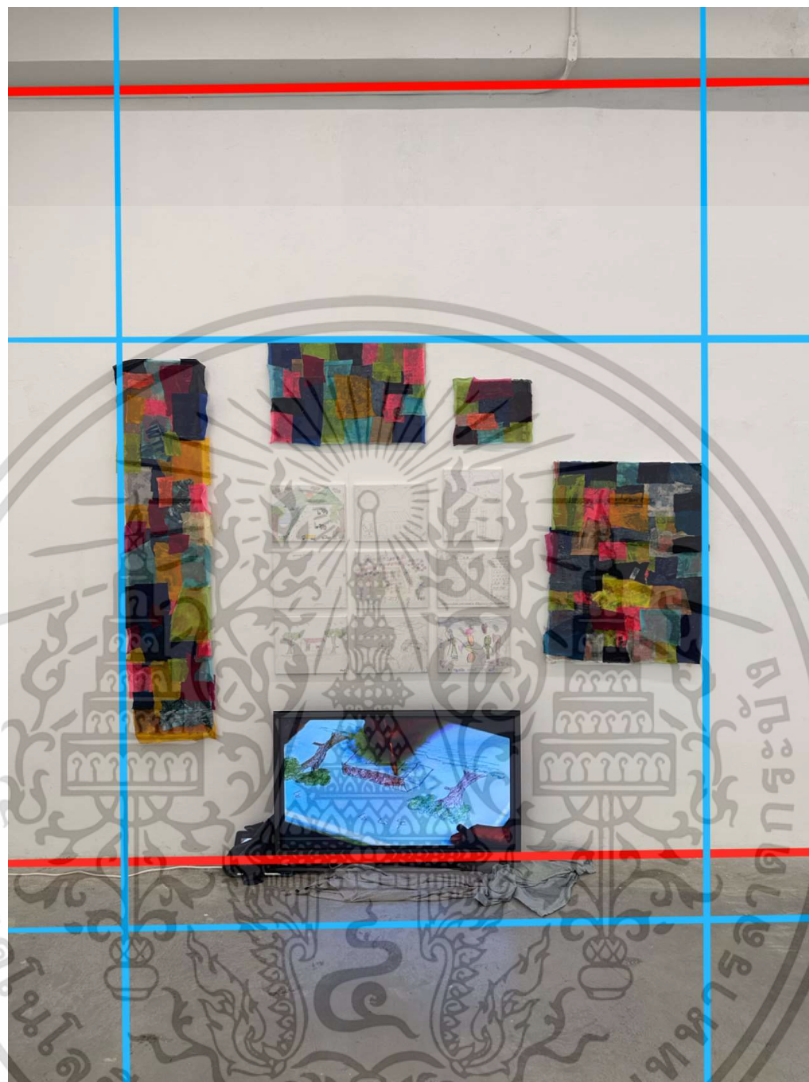

รูปที่ 4.22 วิเคราะห์พื้นที่ว่าง

ความห่างของร่มคันใหญ่และคันเล็กเพื่อสื่อให้เห็นว่าเป็นดั่งที่พักอาศัยที่กระจัดกระจายไม่ซ้ำกัน และเว้นที่ว่างไว้เพื่อให้สามารถก้มดูวิดีโอที่ฉายอยู่ใต้ร่มคันใหญ่ และ เว้นที่ว่างโดยรอบผลงานไว้เพื่อสื่อให้เห็นถึงความเหงาและความอ้างว้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชั้นที่ 3 พื้นที่ว่าง (Space)

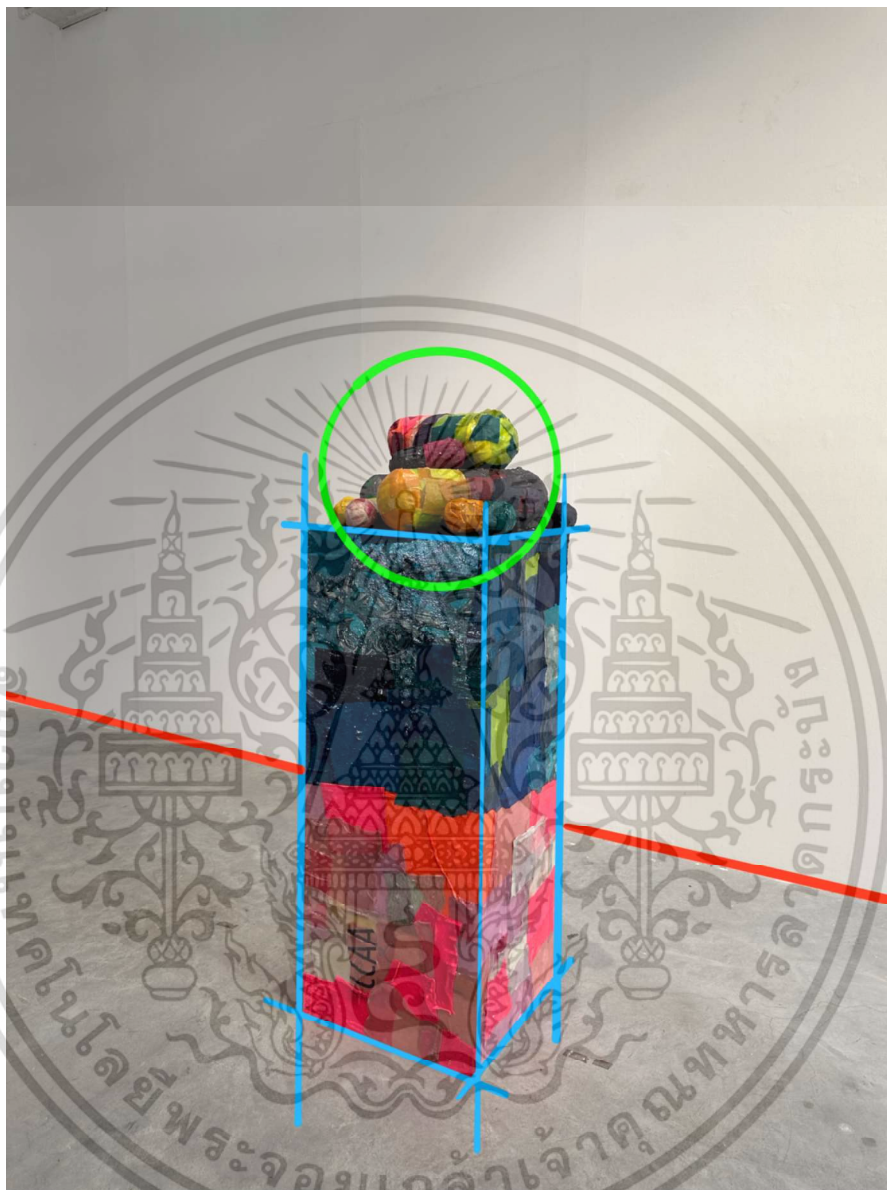

รูปที่ 4.23 วิเคราะห์พื้นที่ว่าง

เว้นช่องไฟระหว่างเฟรมผ้าใบเพียงเล็กน้อยเพื่อสร้างความรู้สึกที่อัดอัดและการโดนตีกรอบ และพื้นที่โดยรอบตัวงานจะถูกเว้นว่างไว้เยอะเพื่อสื่อให้รู้สึกถึงความโดดเดี่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชั้นที่ 4 พื้นที่ว่าง (Space)

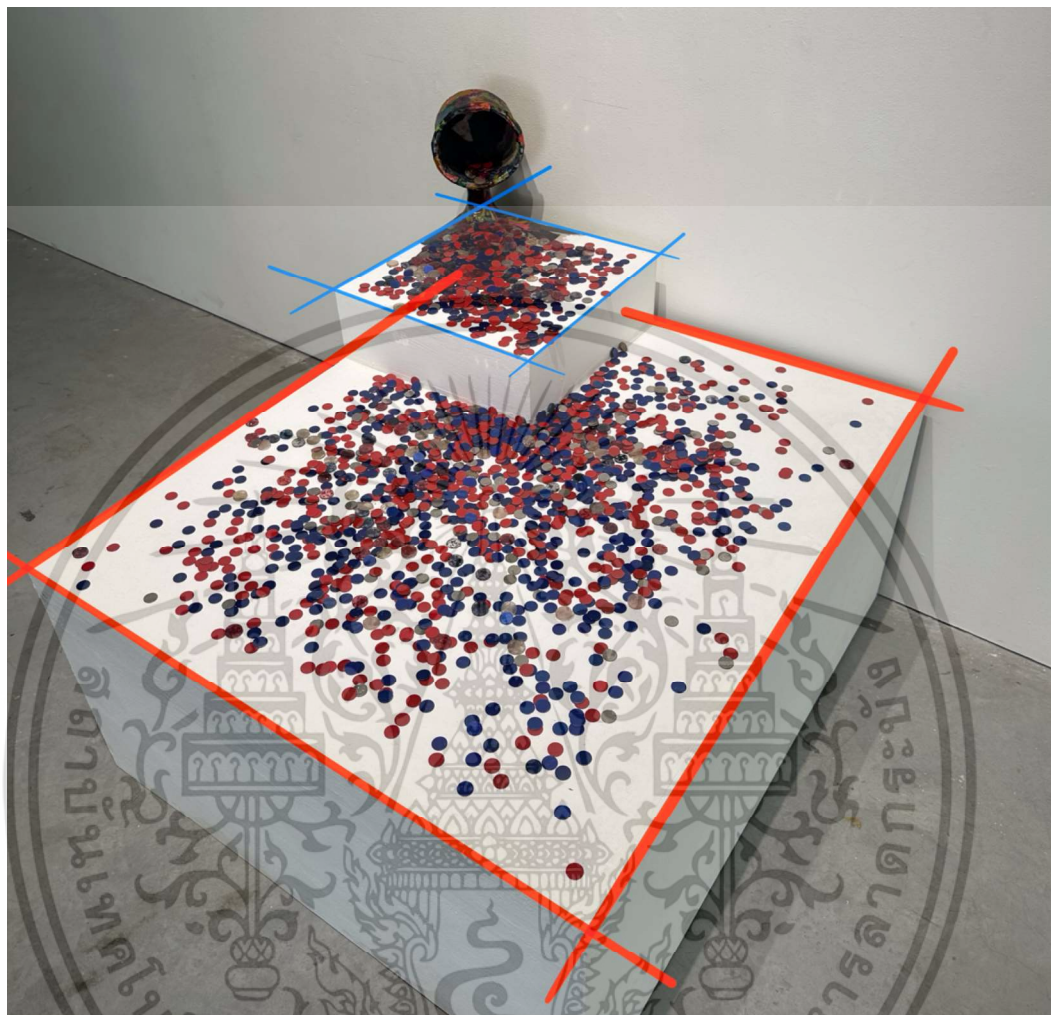

รูปที่ 4.24 วิเคราะห์พื้นที่ว่าง

เมื่อยาจะถูกวางเบียดและซ้อนกันจนแน่นเพื่อสร้างความรู้สึกที่ดูอึดอัดเบียดเสียด เพื่อสะท้อนถึงคนไร้บ้านที่เข้าไม่สามารถได้รับยาหรือการรักษาที่ต้องการ และ พื้นที่โดยรอบตัวงานจะถูกทิ้งว่างไว้เพื่อสื่อถึงความอ้างว้างและความเหงา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชั้นที่ 5 พื้นที่ว่าง (Space)

รูปที่ 4.25 วิเคราะห์พื้นที่ว่าง

พื้นที่ว่างบนแท่นถูกวางด้วยเหรียญที่กระจายเคลื่อนจนทำให้เกิดพื้นที่ว่างระหว่างเหรียญ ในบางจุดก็จะมีเหรียญที่ถูกวางทับซ้อนกันและจะกระจายออกห่างกันออกไปจนเกิดพื้นที่ว่างโดยรอบของแท่น

การเน้น (Emphasis)

ผลงานชิ้นที่ 1 การเน้น (Emphasis)

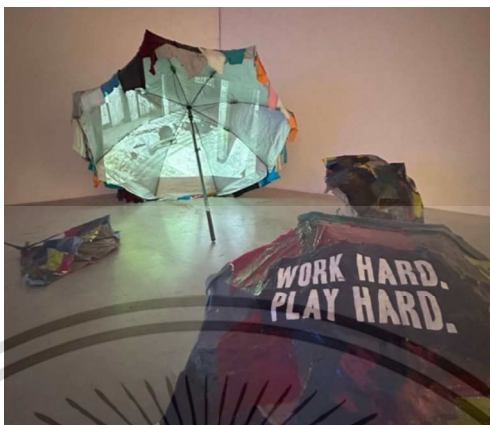
รูปที่ 4.26 วิเคราะห์การเน้น

รูปที่ 4.27 วิเคราะห์การเน้น

ผลงานชิ้นนี้จะถูกเน้นไปในจุดของเก้าอี้และหมอนที่มีคนนอนโดยที่พื้นที่ทั้งหมดของผลงานจะอยู่ในระดับเดียวกันแต่จะมีเก้าอี้ที่สูงขึ้นมาและหมอนที่สูงลงลงมาเพื่อสร้างจุดนำสายตาจากเก้าอี้ไปสู่หมอน และ วิดีโอที่ถูกฉายพาดผ่านงานชิ้นคนนอนไป

ผลงานชิ้นที่ 2 การเน้น (Emphasis)

รูปที่ 4.28 วิเคราะห์การเน้น

เน้นไปที่ร่มคันใหญ่ที่จะมีวิดีโอของคนไรบ้านฉายซ้อนเข้าไปได้ร่ม และมีร่มคันเล็กเป็นจุดนำสายตาไปหาร่มคันใหญ่เพื่อให้มีความสมดุลของผลงาน เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความยากลำบากของคนไร้บ้าน

ผลงานชิ้นที่ 3 การเน้น (Emphasis)

รูปที่ 4.29 วิเคราะห์การเน้น

เฟรมขาวตรงกลางจะมีขนาดที่เท่ากันและถูกจัดวางไว้ให้มีช่องไฟที่เท่ากันในขนาดความกว้างเท่ากับจอทีวี แต่เฟรมที่ถูกแปะด้วยผ้าสีจะมีขนาดที่แตกต่างจากถูกติดไว้รอบข้างเฟรมสีขาวเพื่อสร้างความแตกต่างและเน้นไปที่เฟรมตรงกลางกับวิดีโอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 3 การเน้น (Emphasis)

รูปที่ 4.30 วิเคราะห์การเน้น

ตัวผลงานจะมีขนาดที่ใหญ่ผิดตาและมีบางชิ้นที่มีขนาดใหญ่ผิดจากชิ้นอื่นเพื่อสร้างความแตกต่าง และเพื่อสร้างน้ำหนักในตัวงานให้ดูน่าสนใจ เมื่อยาบางเม็ดจะมีขนาดใหญ่และมีสีที่สดใสเพื่อสร้างจุดดึงดูดสายตา

ผลงานชิ้นที่ 5 การเน้น (Emphasis)

รูปที่ 4.31 วิเคราะห์การเน้น

ตัวชั้นถูกยกสูงขึ้นจากแท่นเพื่อเพื่อให้กลายเป็นจุดของตัวงานและโดยรอบข้างมีเหรียญที่วางอยู่ โดยรอบชั้นในจุดที่ใกล้ชั้นที่สุดจะมีเหรียญที่หนาแน่นที่สุดและถูกกระจายออกไปโดยรอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิด (Concept)

ผลงานชิ้นที่ 1 แนวความคิด (Concept)

แก้อ้อและหมอนแสดงเห็นถึงการพักผ่อนที่สะดวกสบายเป็นเหมือนดั่งที่พักผิงของคนไร่บ้าน แต่ข้าพเจ้าได้ใช้เรซินทำให้แข็งเพื่อแสดงให้เห็นถึงความแข็งแรงกระด้างดูไม่สบายอย่างเช่นที่คิดเพื่อสะท้อนให้เห็นว่าคนไร่บ้านไม่ได้สะดวกสบายอย่างที่เราคิด

ผลงานชิ้นที่ 2 แนวความคิด (Concept)

ผลงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าใช้ร่วมในการสื่อสาร เพื่อที่จะสื่อให้เห็นถึงที่พักอาศัยของคนไร่บ้านและฉายวิถีโอวีไต้หวันเพื่อแทนตัวคนไร่บ้านที่นั้งหลบเงาอยู่ไต้หวัน และ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความยากลำบากของคนไร่บ้าน เพราะวิถีโถกถากอยู่ไต้หวันผู้ชมจึงต้องก้มลงไปดูงานวิถีโอวีไต้หวัน

ผลงานชิ้นที่ 3 แนวความคิด (Concept)

ทุกคนล้วนมีความใฝ่ฝันในสิ่งที่ตัวเองต้องการหรืออยากได้ และบางคนอาจทำได้ตามฝันหรืออาจไม่ได้ ซึ่งคนไร่บ้านที่มีความฝันเช่นเดียวกันแต่อะไรหลายอย่างบีบบังคับให้คนกลุ่มนี้ไม่สามารถเดินทางไปหาฝันได้ และ ความฝันทั้งหมดของคนไร่บ้านทั้งหมด9เฟรมนั้นล้วนแล้วมีความฝันที่เหมือนกันคือมีบ้านที่อบอุ่นและอยู่กับครอบครัว

ผลงานชิ้นที่ 4 แนวความคิด (Concept)

คนไร่บ้านบางคนอาจมีโรคประจำตัวหรือได้รับอุบัติเหตุต่าง ซึ่งส่วนใหญ่แทบไม่ได้รับการรักษาอย่างเต็มที่หรือไม่ได้รับการรักษาใดๆ เหตุเพราะหลากหลายปัจจัย เช่น ไม่มีบัตรประชาชน ไม่มีเงิน หรืออื่นๆ ซึ่งจริงๆแล้วยาเป็นสิ่งจำเป็นตามหลักปัจจัย4 แต่คนไร่บ้านกลับไม่ได้รับอย่างคนทั่วไป

ผลงานชิ้นที่ 5 แนวความคิด (Concept)

จากที่ข้าพเจ้าได้ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับหลักปัจจัย4ซึ่งรู้กันดีว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุด4อย่างในการใช้ชีวิต ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าได้รับรู้ว่าทุกสิ่งที่เป็นต่อการใช้ชีวิตตามหลักปัจจัย4นั้นล้วนแล้วต้องใช้เวลาเพื่อที่จะได้มาทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็น อาหาร ยา เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัย ซึ่งกลุ่มคนไร่บ้านนี้ไม่มีงานทำ จึงทำให้สิ่งที่จำเป็นที่สุดมากกว่าปัจจัย4นั้นขาดแคลนนั่นคือเงิน ข้าพเจ้าจึงสร้างงานชิ้นนี้ขึ้นมาเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสิ่งจำเป็นต่อการมีชีวิตของคนไร่บ้านที่ใครหลายๆคนมองข้ามไป

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “รอยต่อชนชั้นทางสังคมของคนไร้บ้าน” มีจุดเริ่มต้นมาจากการที่ข้าพเจ้าทำงานศิลปะเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำทางสังคมมาก่อนหน้า จึงทำให้ข้าพเจ้ามีความเห็นอกเห็นใจกับผู้ที่โดนเอาเปรียบจนวันหนึ่งข้าพเจ้าได้พบกลุ่มคนไร้บ้านที่อยู่ตามสถานที่ต่างๆ จึงทำให้ข้าพเจ้าตระหนักได้ว่ากลุ่มคนที่ถูกเอาเปรียบมากที่สุดและถูกสังคมเพิกเฉยมากที่สุดนั่นก็คือกลุ่มคนไร้บ้าน ข้าพเจ้าจึงเริ่มการค้นคว้าหาข้อมูลต่างๆ ข้าพเจ้าได้ทราบว่าทุกเว็บไซต์ได้กล่าวถึงสิ่งสำคัญที่สุดในการดำรงชีวิตคือปัจจัย 4 ที่ประกอบไปด้วย อาหาร ยา เครื่องนุ่งห่ม และ ที่อยู่อาศัย แต่หลังจากที่ข้าพเจ้าลองค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับคนไร้บ้านนั้นทำให้ข้าพเจ้าทราบว่าคนไร้บ้านนั้นเป็นกลุ่มคนที่ขาดแคลนสิ่งจำเป็นทั้ง 4 โดยสิ้นเชิง เช่นอาหารที่ควรจะได้รับครบ 5 หมู่แต่กลับกันเพียงแค่ให้ครบ 3 มีอย่างแทบเป็นไปไม่ได้ ยาก็เช่นกัน ยาเป็นสิ่งที่ควรได้รับเมื่อเกิดโรคร้ายหรือได้รับอุบัติเหตุต่างๆ แต่คนไร้บ้านกลับไม่ได้รับในส่วนนี้ เครื่องนุ่งห่มหรือเสื้อผ้าก็มีเพียงชุดเดียวหรือสองชุดที่ขำรูด หรือ อาจไม่มีเลย ที่อยู่อาศัยก็เช่นกัน แน่แน่นอนว่าไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง ข้าพเจ้าจึงเกิดความเห็นอกเห็นใจจึงต้องการที่จะสะท้อนสังคมด้วยการสร้างสรรค์ผลงานออกมาเพื่อสื่อสารต่อโลกของเราว่าในโลกใบนี้ยังมีกลุ่มคนที่ขาดแคลนทรัพยากรทั้ง 4 อยู่เช่นกัน

ทั้งนี้ข้าพเจ้าจึงสร้างสรรค์ผลงานออกมาทั้ง 5 ชิ้นในรูปแบบงานสื่อผสมโดยที่ตัวชิ้นงานจะเป็นศิลปะจัดวางและมีวิดีโอประกอบ และ บางชิ้นงานก็เป็นงานประติมากรรม ตัวชิ้นงานจะถูกเลือกใช้สีสันทันทีดูชัดเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสดใส โดยผลงานแต่ละชิ้นจะถูกใช้พื้นที่อย่างเหมาะสม ผลงานบางชิ้นจะใช้พื้นที่กว้างขวางเพื่อแสดงถึงความยิ่งใหญ่ และโดยรอบผลงานจะถูกทิ้งที่ว่างรอบตัวงานอย่างมากเพื่อแสดงถึงความอ้างว้าง และความเดียวดาย ตัววิดีโอจะเป็นวิดีโอของคนไร้บ้านหลายหลายคน และหลากหลายพื้นที่ มารวมกันไว้ในแต่ละคลิป เพื่อให้เห็นการดำรงชีวิตของคนไร้บ้าน

5.2 ข้อเสนอแนะ

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “รอยต่อชนชั้นทางสังคมของคนไร้บ้าน” ทั้ง 5 ชิ้น มีวิธีการนำเสนอหลากหลายรูปแบบที่ผสมผสานกัน ซึ่งหากสามารถเสริมเติมแต่งรายละเอียดบางส่วนก็อาจสร้างแนวความคิดอื่นๆเพิ่มเติมได้ เพื่อให้ตัวงานมีความแปลกใหม่และน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ผลงานชุดนี้สามารถนำมาพัฒนาต่อได้อีกมากมายหลายหลายรูปแบบ อีกทั้งยังช่วยสะท้อนความรู้สึกของคนไร้บ้านต่อผู้คนทั่วไปได้อีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.1 : ภาพผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1

ชื่องาน	ที่ปักพิง
พ.ศ.	2566
เทคนิค	ศิลปะจัดวาง และ วิดีโอ
ขนาด	แปรผันตามพื้นที่

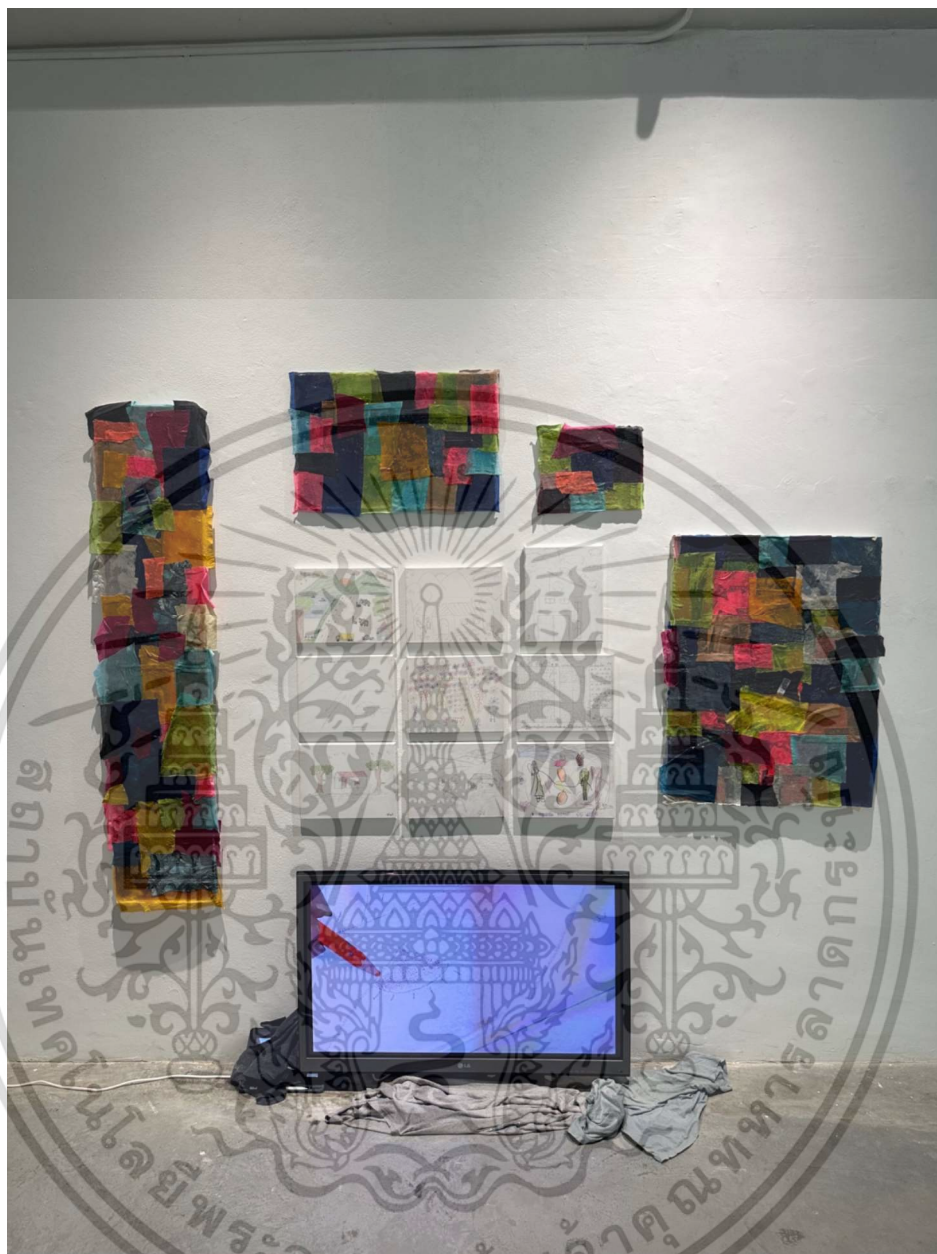
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.2 : ภาพผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2

ชื่องาน	ใต้ร่มเงา
พ.ศ.	2566
เทคนิค	ศิลปะจัดวาง และ วีดีโอ
ขนาด	แปรผันตามพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.3 : ภาพผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3

ชื่องาน	ความฝัน
พ.ศ.	2567
เทคนิค	ศิลปะจัดวาง และ วีดีโอ
ขนาด	220x200x10 cm

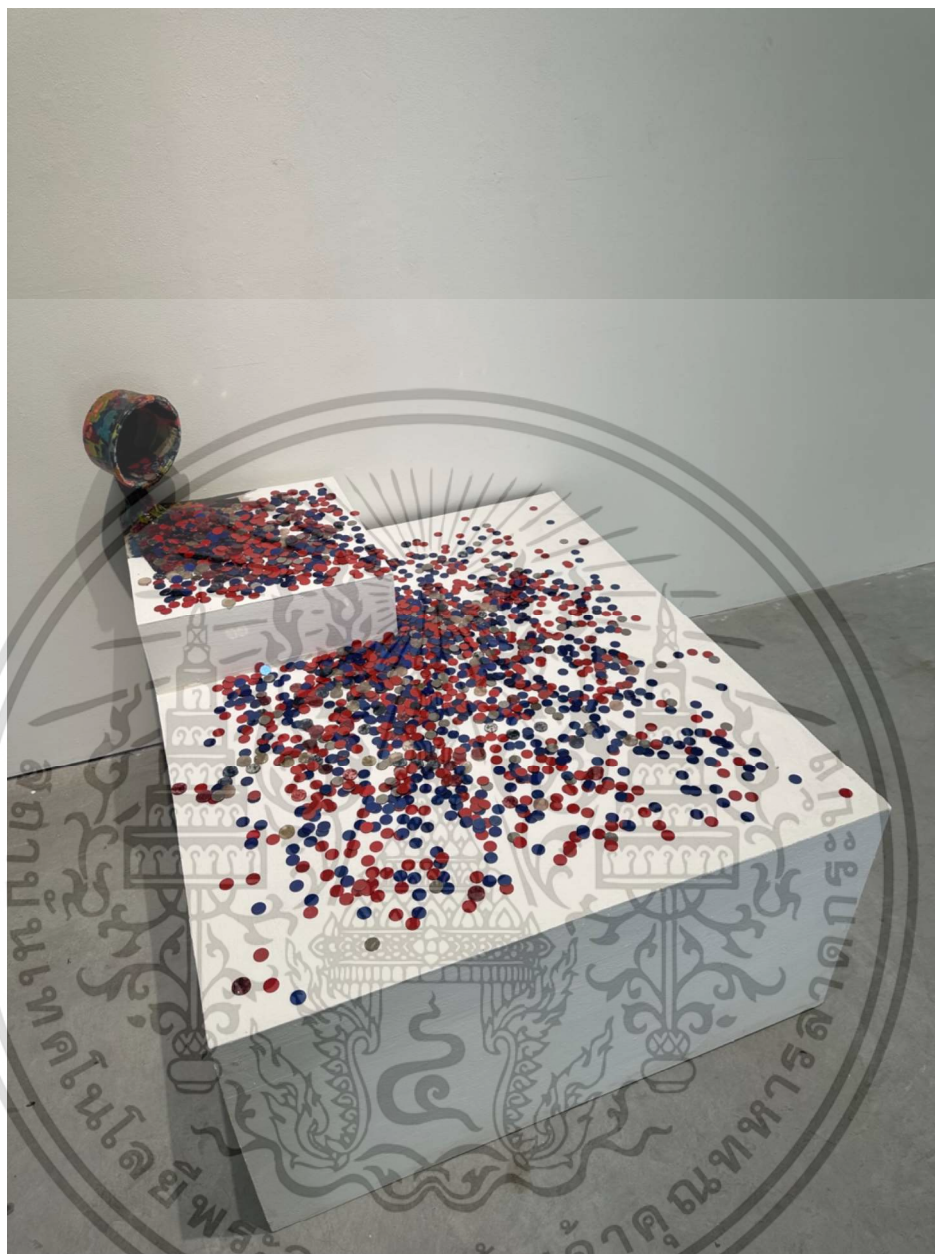
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.4 : ภาพผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 4

ชื่องาน	สุขภาพ
พ.ศ.	2566
เทคนิค	ประติมากรรม
ขนาด	45x130x45 cm

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5.5 : ภาพผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 5

ชื่องาน	ความต้องการของสำหรับทุกสิ่ง
พ.ศ.	2567
เทคนิค	ศิลปะจัดวาง และ ประติมากรรม
ขนาด	60x80x80 cm

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

Penguin Homeless (2563). “คน” ไร้บ้านคือใคร และเรารู้จักคนไร้บ้านดีแค่ไหนกัน

สืบค้นจาก <https://penguinhomeless.com/>

The Cloud (2561). บทเรียนชีวิตจากข้างถนนของ บุญเลิศ วิเศษปรีชา

สืบค้นจาก <https://readthecloud.co/boonlert-homeless/>

Penguin Homeless (2563). คนไร้บ้านเป็นใคร และมีหน้าตาแบบไหนกัน?

สืบค้นจาก <https://penguinhomeless.com/>

วิกิพีเดีย (2566). ปัจจัยสี่

สืบค้นจาก <https://th.wikipedia.org/wiki/>

MATICHON ONLINE (2567). คุณภาพคือความอยู่รอด ตอน คุณภาพชีวิต...อยู่ที่ใคร?

สืบค้นจาก https://www.matichon.co.th/columnists/news_2530804

The Cloud (2563). มุมมองชีวิตของ ป๊อจ-ไพโรจน์ พิเชฐเมธากุล

สืบค้นจาก <https://readthecloud.co/pairoj-pichetmetaku/>

CAST FORWARD (2020). Jana Sophia Blessing

สืบค้นจาก <https://www.castforward.de/members/profile/>

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นาย กานต์ เอี่ยมกุล
วัน เดือน ปีเกิด	31 กรกฎาคม 2541
ที่อยู่	101 ซอย6 แยก18 ซอย โชคชัย4 แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร 10230
ประวัติการศึกษา	
2564	จบการศึกษาปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาวิจิตรศิลป์
ผลงาน	
2564	Art Thesis Exhibition Existence of Variegated at SACGALLERY
2566	Dystopian Art Exhibition at RCAC BKK

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้